

آزمون ۲ شهریور ماه ۱۴۰۳

یازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۲۵
۴	عربی، زبان قرآن (۱) - آشنا	اجباری	۱۰	۳۱	۴۰	
۵	منطق	اجباری	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اقتصاد	اجباری	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	علی آزاد، محمد بحیرایی
علوم و فنون ادبی (۱)	سعید جعفری، اعظم نوری نیا، محمد نورانی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقایاری، علی اکبر ایمان پرور، آرمین ساعدپناه، ولی اله نوروزی
منطق	یاسین سعدی، موسی سپاهی
اقتصاد	سارا شریفی، فاطمه صفری، علیرضا رضایی، زهرا محمدی
ریاضی و آمار (۲)	محمد اسدی، علی آزاد، محمد بحیرایی
علوم و فنون ادبی (۲)	سعید جعفری، سیدعلیرضا علویان، محمد نورانی
روان شناسی	حمیدرضا توکلی، ریحانه خدابخشی، وحید دهقان، محمد حبیبی، فاطمه صفری، سیدمحمد مدنی دینانی
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقایاری، علی اکبر ایمان پرور، آرمین ساعدپناه، ولی اله نوروزی
فلسفه	کوثر دستورانی، آرمین کرمی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی	سیدعلی موسوی فرد	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم نوری نیا	---	الناز معتمدی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقایاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس پور	لیلا ایزدی
منطق	محمد قاسمی شمار	فرهاد علی نژاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	سارا شریفی	---	سجاد حقیقی پور
ریاضی و آمار (۲)	محمد بحیرایی	سیدعلی موسوی فرد	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	---	الناز معتمدی
روان شناسی	محمد حبیبی	فرهاد علی نژاد	محمدصدرا پنجه پور
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقایاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس پور	لیلا ایزدی
فلسفه	محمد قاسمی شمار	فرهاد علی نژاد	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی نژاد
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سوگند بیگلری
مسئول دفترچه	حبیبیه محبی
حروف چین و صفحه آرا	مهین علی محمدی جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

تابع
فصل ۲
درس ۳ و ۴
صفحه ۵۶ تا ۷۰

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱- نمودار تابع خطی $y = (a-1)x + 3$ از ناحیه سوم محورهای مختصات عبور نمی‌کند، محدوده a کدام است؟

- (۱) $a \leq 1$ (۲) $a > 1$ (۳) $a > 0$ (۴) $1 \leq a < 2$

۲- اگر محور تقارن سهمی $y = 2x^2 - (k+2)x - c$ خط $x = 3$ باشد و سهمی محور y ها را در نقطه‌ای به عرض -1 قطع کند، کمترین

مقدار سهمی کدام است؟

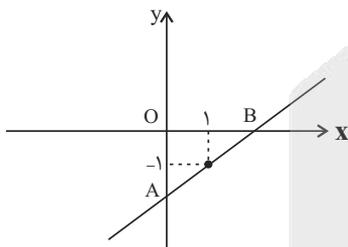
- (۱) -5 (۲) -19 (۳) -9 (۴) -15

۳- اگر سهمی $y = ax^2 + bx + c$ از نقاط $(m-1, \sqrt{n})$ ، $(m, -1)$ و $(m+1, \sqrt{n})$ بگذرد و این سهمی با خط $y = k$ دو برخورد داشته

باشد، مجموعه مقادیر k برابر با کدام گزینه است؟

- (۱) $k < -1$ (۲) $k \leq -1$ (۳) $k \geq -1$ (۴) $k > -1$

۴- با توجه به شکل، کدام رابطه مساحت مثلث OAB را بر حسب شیب خط (m) نشان می‌دهد؟

$$s(m) = \frac{m^2}{(m+1)} \quad (۲)$$

$$s(m) = \frac{m^2}{2(m+1)} \quad (۱)$$

$$s(m) = \frac{(m+1)^2}{m} \quad (۴)$$

$$s(m) = \frac{(m+1)^2}{2m} \quad (۳)$$

۵- رأس سهمی $y = 2x^2 + 4x - 1$ کدام است؟

- (۱) $(-1, -3)$ (۲) $(1, 5)$ (۳) $(-1, 5)$ (۴) $(1, 3)$

محل انجام محاسبات

۶- محور تقارن سهمی $y = 2(x-1)^2 + 3$ کدام است؟

$x = -3$ (۴)

$x = 3$ (۳)

$x = 1$ (۲)

$x = -1$ (۱)

۷- تابع خطی f از نقطه $(4, 3)$ می‌گذرد و نمودار خط آن موازی خط $3x + 4y = 0$ است. ضابطه تابع f کدام است؟

$f(x) = -3x + 2$ (۲)

$f(x) = -3x + 15$ (۱)

$f(x) = -\frac{3}{4}x + 6$ (۴)

$f(x) = \frac{3}{4}x + 1$ (۳)

۸- تابع خطی $f(x) = 4x + 7$ محور x ها را در نقطه‌ای به طول ... و محور y ها را در نقطه‌ای به عرض ... قطع می‌کند.

$\frac{7}{4}$ و 7 (۴)

7 و $\frac{7}{4}$ (۳)

7 و $-\frac{7}{4}$ (۲)

$-\frac{7}{4}$ و 4 (۱)

۹- تابع درجه دوم $y = ax^2 + 6x - 2$ در نقطه‌ای به طول -3 دارای کم‌ترین مقدار است. برد تابع کدام است؟

$\{y | y \geq -6\}$ (۲)

$\{y | y \geq -1\}$ (۱)

$\{y | y \geq -1\}$ (۴)

$\{y | y \geq -3\}$ (۳)

۱۰- اگر $2x + y = 60$ باشد، بیش‌ترین مقدار xy کدام است؟

600 (۴)

450 (۳)

900 (۲)

750 (۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)
وزن شعر فارسی / موازنه و
ترصیح و کارگاه تحلیل فصل
درس ۷ تا درس ۹
صفحه ۵۹ تا ۷۸

۱۱- هر دو مورد کدام گزینه از ویژگی‌های نثر فارسی در دوره سامانی است؟

الف) اطنان

ب) فکر و کلام ساده است.

پ) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار

ت) توصیفات طبیعی محسوس و عینی

ث) کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات

(۱) الف، ت

(۲) پ، ب

(۳) الف، ث

(۴) ب، ت

۱۲- آثار ذکرشده در تمام گزینه‌ها به جز ... مربوط به نثر دوره «غزنوی و سلجوقی» است.

(۱) تاریخ بیهقی، قابوس‌نامه، سفرنامه ناصر خسرو

(۲) سیاست‌نامه، کیمیای سعادت، کشف‌المحجوب

(۳) تفسیر طبری، تاریخ بلعمی، سیاست‌نامه

(۴) سیاست‌نامه، قابوس‌نامه، کیمیای سعادت

۱۳- ویژگی سبکی کدام بیت به تمامی درست بازگو شده است؟

(۱) هم بر آن‌سان که بار بر دو درخت / بر یکی میوه بر یکی خار است (دو حرف اضافه برای یک متمم)

(۲) مهر چون آتشی فرو شد و زو / پر ز دود سیاه شد روزن (تشبیه حسی)

(۳) سپر به پیش کشیدم خدنگ قهر تو را / چو تیر بر جگر آید سپر چه سود کند؟ (حاکم بودن روح حماسه)

(۴) چو عارض برفروزی می‌بسوزد / چو من پروانه بر گردت هزارا (سادگی اشعار اندرزگونه)

۱۴- در چند بیت آرایه ترصیح به کار رفته است؟

الف) به فضل خویش کن فضلی مرا یار / به عدل خود مکن با فعل من کار

ب) ای درون جان برون ناآمده / وی برون جان درون ناآمده

پ) یکی را داد بخشش تا رساند / یکی را کرد ممسک تا ستاند

ت) گه از خاکی چو گل رنگی برآرد / گه از آبی چو ما نقشی نگارد

ث) ز پیدایی خود پنهان بمانی / ز پنهانی خود یکسان بمانی

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۱۵- در کدام گزینه آرایه موازنه به کار رفته است؟

(۱) گه نهد بر فرق نرگس تاج زر / گه کند در تاجش از شبنم گهر

(۲) بحر را از تشنگی لب خشک کرد / سنگ را یاقوت و خون را مشک کرد

(۳) هشت خلدش یک ستانه بیش نیست / هفت دوزخ یک زبانه بیش نیست

(۴) جمله یک ذاتست اما متصف / جمله یک حرف و عبارت مختلف

۱۶- هر دو آرایه نسبت داده شده به کدام بیت درست است؟

- (۱) ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش / یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد (تشخیص، سجع)
 (۲) عاشق چو منی باید می سوزد و می سازد / و در نی مثل کودک تا کعب همی بازد (تشبیه، جناس)
 (۳) بدی مکن که درین کشتزار زود زوال / به داس دهر همان بدروی که می کاری (سجع، کنایه)
 (۴) چون هلاکم می کنی جز کوی خود خاکم مکن / کز ازل مشت گلم مشتاق خاک کوی توست (تشبیه، واج آرایی)
- ۱۷- نشانه‌های هجایی همه ابیات به جز ... با نشانه‌های هجایی زیر مطابقت دارد.

« U - / - - U - / - - U - / - - U - »

- (۱) عاقبت عالم فرو خواهد گرفت این نور پاک / ای خوشا آن کس که در ادراک او دارد شتاب
 (۲) ساربانا، یک نظر در روی آن زیبا نگار / گر به جانی می دهد، اینک خریدار آمده است
 (۳) گفته بودی کی بمیری پیش من تعجیل چیست / خوش تقاضا می کنی پیش تقاضا میرمت
 (۴) دارم امید بر این اشک چو باران که دگر / برق دولت که برفت از نظرم باز آید

۱۸- با توجه به علامت هجاها، چند واژه با حذف همزه تلفظ شده است؟

خوش اندام: U - - U

کارآموده: U - U - -

پیام آور: - - - U

دانش آموز: - - U - -

پلنگ افکن: - - U - U

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) دو

۱۹- خط عروضی کدام مصراع، درست نوشته است؟

- (۱) من نیز چشم از خواب خوش بر می نکردهم پیش از این (مَن نِیز چَشمز خِواب خُش بَر می نَکَردهم پی شَزین)
 (۲) نه که قصاب به خنجر چو سر میش بُرد (نَ کَ قَصب بَ خَنجَر چُ سَر میِش بُرَد)
 (۳) چشم مینا را مثال از دیده یعقوب گیر (چَشم مِینا را مِثالز دِیدِی یَعبُوب گیر)
 (۴) ولی خلاصه جان خاک آستانه توست (وَلِی خُلاصِی جان خَاکِ آسْتانِ توست)

۲۰- مفهوم کلی کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) گر بر قیاس فضل بگشتی مدار چرخ / جز بر مفر ماه نبودی مفر مرا
 (۲) آزرده کرد کژدم غربت جگر مرا / گویی زبون نیافت ز گیتی مگر مرا
 (۳) اندیشه مر مرا شجر خوب برور است / پرهیز و علم ریزد ازو برگ و بر مرا
 (۴) گر بابدت همی که ببینی مرا تمام / چون عاقلان به چشم بصیرت نگر مرا

عربی، زبان قرآن (۱)

هذا خلقُ الله / المعالم الخلابة

درس ۵ و ۶

صفحة ۶۷ تا ۹۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي التَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ: (۲۱ - ۲۵)

۲۱- «علینا أن ندعو السَّائِحِينَ لِكُلِّ بِلَادٍ لِيَقْضُوا عَطْلَاتِهِمْ الطَّوِيلَةَ فِي بِلَادِنَا الْجَمِيلَةِ!»:

- ۱) دعوت گردشگران سایر کشورها به کشور زیبایمان برای گذراندن تعطیلات طولانی بر ما واجب است!
- ۲) دعوت گردشگران همه کشورها بر ما واجب است تا تعطیلاتشان که طولانی است را در زیبایی‌های کشور ما بگذرانند!
- ۳) ما باید گردشگران هر کشوری را دعوت کنیم تا تعطیلات طولانی خود را در کشور زیبایمان بگذرانند!
- ۴) ما باید گردشگران همه کشورها را به کشور زیبایمان فراخوانیم تا تعطیلات طولانی‌ای که دارند را در کشور زیبای ما سپری کنند!

۲۲- «رَبِّ قِطَّةٍ لَهَا نَقْصٌ فِي جِسْمِهَا فَتَعَوَّضَ هَذَا النِّقْصَ بِلَعْقَةِ جِسْمِهَا عِدَّةَ مَرَّاتٍ!»:

- ۱) گاهی گربه دارای عیبی در بدنش است که این نقص را با چند بار لیسیدن جسمش جبران می‌کند!
- ۲) چه بسا گربه‌ای که عیبی در بدنش دارد و این عیب را با چند بار لیسیدن بدنش جبران می‌کند!
- ۳) شاید گربه‌ای که در جسمش نقیصی دارد بتواند این نقص را با چند بار لیسیدن بدن خود جبران کند!
- ۴) چه بسا گربه دارای عیبی در بدنش باشد، پس برای جبران کردن آن با چندین بار لیسیدن بدنش، تواناست!

۲۳- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ۱) هل يُمكن أن يَسْتَفِيدَ الْبَشَرُ يَوْمًا مِنْ هَذِهِ الْبِكْتِيرِيَا: آیا امکان دارد که روزی بشر از این باکتری استفاده کند؟
- ۲) عِنْدَ انْقِطَاعِ تِيَّارِ الْكِهْرِبَاءِ يَغْرُقُ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظَّلَامِ: هنگام قطع شدن جریان برق هر مکانی در تاریکی فرو می‌رود.
- ۳) هَوْلَاءِ الْغَوَاصُونَ يَسْتَطِيعُونَ التَّقَاطُ الصَّوْرَ فِي أَعْمَاقِ الْمَحِيطِ: این‌ها غواصانی هستند که قادر به عکس‌گرفتن در اعماق اقیانوس هستند.
- ۴) ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ﴾: خداوند برای مردم مثال‌ها می‌زند.

۲۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ: «خداوند برای بندگانش چیزی بهتر از عقل را تقسیم نکرد.»

- ۱) مَا قَسَمَ رَبِّي لِلْعِبَادِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ.
- ۲) مَا قَسَمَ اللَّهُ لِعِبَادِهِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ.
- ۳) مَا قَسَمْتُ رَبِّي لِلْعِبَادِ شَيْءًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ.
- ۴) مَا قَسَمَ اللَّهُ لِعِبَادِهِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ.

۲۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي مَفْهُومِ الْمَثَلِ التَّالِي: «از هر دست بدهی از همان دست پس می‌گیری!»

- ۱) الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ.
- ۲) ﴿هَلْ جِزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ﴾
- ۳) حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتَرْفِيحُ النَّسَبِ.
- ۴) خَيْرُ النَّاسِ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ.

٢٦- عین الصّحیح فی المتضاد لکلمة «أغلق»:

(١) حَوَّلَ (٢) فَتَحَ (٣) اِنْبَعَثَ (٤) اَفْرَزَ

٢٧- ما هو غير المناسب للفراغين؟ «إن إيران من المناطق ... و فيها ... تجذبُ السّائحينَ من كلِّ العالم.»

(١) الخُلابَة / عماراتٌ أثريةٌ
(٢) الجميلةُ / صناعاتٌ يدويةٌ
(٣) التّاريخيةُ / أمطارُ السّمك
(٤) السّياحيةُ / طبيعةٌ خلّابةٌ

٢٨- عین الخطأ فی ضبط حركات الكلمات:

(١) رَسَمَ الأولادُ صورةً جميلةً على رَمْلِ السّاحِلِ!
(٢) تَنَوَّعَ معالمُ إيرانٍ يُشجِّعُ النّاسَ إلى السّفَرِ إليها.
(٣) سَاعَدَتِ المُمَرِّضتانِ المرأةَ الّتي تَصَادَمَتِ بِالسّيّارةِ.
(٤) ما عندي وصفةٌ وَ أريدُ الأدويةَ المَكْتُوبَةَ عَلَى الوَرَقَةِ.

٢٩- عین المفعول مبيئاً:

(١) ﴿ضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَ نَسِيَ خَلْقَهُ﴾
(٢) اِقْرَأْ تِلْكَ الآيَةَ فِي الاِصْطِفَافِ الصَّبَاحِيِّ.
(٣) ﴿لَا يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا إِيَّاهُ شَيْئًا﴾
(٤) تَحَسَّبُ الدَّلّافِينُ سَمَكَ القِرْشِ عَدْوًا لَهَا.

٣٠- عین جملةً فعليةً مصدرُ الفعل فيها على وزن «تفعيل»:

(١) تُقَدِّمُ زميلتي هدايا مناسبة لحفلة ميلادي.
(٢) تَغَيَّرَ أسلوبنا في مُطالعةِ الدُّروسِ بَعْدَ الإمتحانِ.
(٣) تَقَدَّمَ الطُّلابُ بَعْدَ مُحاولاتٍ كثيرةٍ وَ استمرارِ الأعمالِ.
(٤) تَفَكَّرَ صَدِيقِي حَوْلَ المسائلِ كَثِيرًا.

عربی، زبان قرآن (۱) - آشنا

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ: (۳۱ - ۳۴)

۳۱- «خَيْرُكُمْ، خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ وَ أَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي.»:

- (۱) بهترین شما، بهترین شما برای خانواده‌اش است و من بهترین شما برای خانواده‌ام هستم.
- (۲) بهترین شما بهترینتان برای خانواده است و من بهترین هستم برای خانواده خود.
- (۳) خویترین شما، کسی است که بهترین برای خانواده‌اش باشد و من بهترینم برای خانواده‌ام.
- (۴) نیکوترین شما، بهترین شما برای خانواده‌اش است و من برای خانواده‌ام بهترینم.

۳۲- «تَسْتَطِيعُ الْحِرْبَاءُ أَنْ تُدِيرَ عَيْنَيْهَا فِي أَتِّجَاهَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ دُونَ أَنْ تَحْرُكَ رَأْسَهَا.»:

- (۱) آفتاب پرست می‌تواند که چشمش را در جهت‌های مختلف بچرخاند بدون این‌که سر را تکان دهد.
- (۲) مارمولک قادر است که دو چشمش را در سمت‌های مختلف بچرخاند بدون این‌که سرش تکان داده شود.
- (۳) آفتاب پرست‌ها می‌توانند چشمانشان را در همه جهات مختلف حرکت دهند بدون این‌که سرشان حرکت داده شود.
- (۴) آفتاب پرست می‌تواند که دو چشمش را در جهات مختلف بچرخاند بدون این‌که سرش را حرکت دهد.

۳۳- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) «الْمُحَافَظَاتِنِ بِشَمَالِ إِيرَانَ مَمْلُوءَاتَانِ بِالرُّزِّ الْمُتَمَازِ.» دو استان در شمال ایران پر از برنج عالی است.
- (۲) «خِرَاسَانُنَا مُحَافَظَةُ الذَّهَبِ الْأَحْمَرِ.» خراسان ما، استان طلای سرخ است.
- (۳) «وَ كَرْمَانَ مَعْرُوفَةٌ فِي إِنتَاجِ الْفُسْتِقِ.» و کرمان شناخته‌شده در تولید مس است.
- (۴) «وَ أَيْضاً لِسَجَاجِيدِ مُحَافَظَاتٍ مَنَّا شَهْرَةٌ عَالَمِيَّةٌ.» و نیز فرش‌های استان‌هایی از ما، آوازه‌ای جهانی دارد.

۳۴- عَيْنِ الْأَبْعَدِ عَنِ الْمَفْهُومِ: (أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ)

- (۱) طیبی که خود باشدش زردروی / از او داروی سرخ‌رویی مجوی
- (۲) خود سراپا غرق جرمیم و گناه / برده‌های عیب مردم می‌دریم
- (۳) عالم آنکس بود که بد نکند / نه بگوید به خلق و خود نکند
- (۴) عاقلان را پیشه خاموشی بود / پیشه جاهل فراموشی بود

۳۵- عَيْنِ الْخَطَا لِلْفَرَاغِ فِي الْمَعْنَى: «الْمِينَاءُ... لِاسْتِئْلَامِ الْبَضَائِعِ وَ إِرسَالِهَا.»

- (۱) مِنْطَقَةُ تِجَارِيَّةٌ (۲) سُوقٌ مُسَقَّفٌ (۳) سَاحِلٌ (۴) شَاطِئٌ

۳۶- عین الجملة الاسمیة:

(۱) اكرم الفقير. (۲) افضل الجود بذل الموجود. (۳) الكتاب قرأت. (۴) في المدرسة طالعت.

۳۷- عین عبارة جاءت فيها المرفوعات أكثر:

(۱) قرأ الطالبُ المجدُّ قصيدةً رائعةً. (۲) أغلقَ العمالُ بابَ المصنعِ اليومَ.
(۳) اللونُ البنفسجیُّ لغرفةِ النومِ مهدئُ الأعصابِ. (۴) مديرُ المدرسةِ واقفٌ أمامَ الطلابِ الفائزينَ.

■ ■ ■ اقرأ النصَّ التالی بدقّة، ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ: (۳۸-۴۰)

«إنَّ جميعَ الحيواناتِ تحتاج إلى مقدارٍ من النومِ، و قد جعله الله راحةً و إرجاعَ القوّة و النشاط إلى البدن. فالحيوانات التي تتصور أنّها لا تنام كالأسماك فهي تستسلم للنوم أيضاً و لا تتحرّك في هذه الحالة! بعض الأسماك يستتر (يختفي) خلف الصّخور المرجانيّة و النباتات المائيّة و ينام نوماً عميقاً، و عيناها في هذه الحالة مفتوحتان لتظنّ الأسماك الأخرى أنّه ليس نائماً!»

۳۸- لماذا ينام السمك وراء الصّخور؟ لأنه...

(۱) لا يجد مكاناً آخر!
(۲) يستسلم للنوم هناك!
(۳) لا يريد أن يراه عدوّه!
(۴) ينام على النباتات هناك!

۳۹- كيف نفهم أنّ السمك نائم؟

(۱) بأنّه لا يتحرّك!
(۲) بأنّ عينيه مفتوحتان!
(۳) بأنّه يستتر خلف الصّخور!
(۴) بأنّ عينه غير مفتوحة!

۴۰- ما هو الصّحيح حول الكلمات التالیة من النصّ؟ «بعض الأسماك يستتر خلف الصّخور المرجانيّة.»

(۱) «بعض»: مفعول
(۲) «الأسماك»: صفة
(۳) «يستتر»: خبر
(۴) «المرجانيّة»: مضاف إليه

اقسام استدلال استقرایی
قضیه حملی
درس ۵ و ۶
صفحه ۳۹ تا ۶۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۴۱- کدام گزینه در رابطه با استقرای تمثیلی نادرست است؟

- (۱) استقرای تمثیلی استدلالی ضعیف است و نتایج آن احتمالی است.
- (۲) استدلال تمثیلی می‌تواند منجر به مغالطه شود که آن را «مغالطه تمثیل ناروا» می‌نامند.
- (۳) هرچه وجوه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد استقرای تمثیلی قوی‌تر و نتیجه آن قطعی است.
- (۴) «بیماری امروز من شبیه بیماری سرماخوردگی حسن دوستم است. پس من هم سرما خورده‌ام.» این نمونه‌ای از استقرای تمثیلی است.

۴۲- همه گزینه‌ها در مورد راه‌های مقابله با مغالطه تمثیل ناروا صحیح هستند، به جز ...

- (۱) یکی از روش‌های مقابله با این نوع مغالطه اشاره به برخی از جنبه‌های اختلاف میان دو امر است.
- (۲) راه دیگر مقابله با مغالطه تمثیل ناروا آوردن تمثیلی است که حکمش متناقض یا متضاد با استقرای تمثیلی اصلی باشد.
- (۳) به شباهت بین دو مورد توجه می‌کنیم تا بتوانیم با مغالطه تمثیل ناروا مقابله کنیم.
- (۴) فقط در یکی از این دو راه است که می‌توانیم یک مورد سوم به جز دو مورد مطرح‌شده در استدلال اصلی را بیاوریم.

۴۳- کدام یک از استقرایهای تعمیمی زیر «قوی» است؟

- (۱) در مسافرت به کشور عراق در ترمینال و رستوران با امیر بدرفتاری شد؛ بنابراین از نظر او مردم عراق مردم بدرفتاری هستند.
- (۲) طبق نظرسنجی که در فضای مجازی برای نمایندگان شورای شهر انجام شد، این نماینده در چندین مرحله بالاترین میزان آرا را آورد. پس به احتمال زیاد او در انتخابات پیروز خواهد شد.
- (۳) محسن که مکانیک ماشین است، امروز سه خودروی پرآید را که مشکل گیربکس داشتند، تعمیر کرد. پس می‌توان نتیجه گرفت که اغلب گیربکس پرآیدها مشکل دارد.
- (۴) در امتحان عربی دیروز دو نفر از دانش‌آموزان نمره مردودی گرفتند. پس می‌توان گفت امتحان عربی بسیار سخت و دشوار بوده است.

۴۴- رعایت کدام نکته برای داشتن استنتاج استقرایی قوی لازم نیست؟

- (۱) نمونه‌های انتخابی بدون پیش‌زمینه قبلی و کاملاً تصادفی باشند.
- (۲) نمونه‌ها هم متفاوت باشند و هم نشان‌دهنده دسته‌های مختلف باشند که در جامعه آماری ما وجود دارند.
- (۳) نمونه‌ها هم متفاوت باشند و هم تعداد اعضای جامعه آماری باید براساس تعداد نمونه‌ها باشد.
- (۴) تعداد نمونه‌هایی که به صورت تصادفی انتخاب کرده‌ایم باید نسبت به کل جامعه آماری نسبت مناسبی داشته باشد.

۴۵- در کدام گزینه شرایط استقرا از نوع استنتاج بهترین تبیین رعایت نشده است؟

- (۱) امروز در حال رانندگی یکی از آشنایان با من تماس گرفت و در حال گریه و با صدایی لرزان چندین بار گفت: «پدربزرگت! پدربزرگت!»، پس اتفاق ناگواری برای پدربزرگم افتاده است.
- (۲) چون هوا ابری است و در آسمان ابر سیاه مشاهده می‌شود و هواشناسی هم دیشب در تلویزیون احتمال بارش را داده، پس امروز باران باریده است.
- (۳) چراغ ماشینم در حال رانندگی خاموش شد. با توجه به اینکه به‌تازگی آن‌ها را خریده‌ام و ضربه‌ای هم به آن‌ها وارد نشده، پس به دلیل آبی است که امروز هنگام شستن ماشین داخل آن رفته است.
- (۴) هنگام برگشت از مدرسه متوجه شدم که کلیدهایم همراهم نیست. پس حتماً آن را در مدرسه جا گذاشته‌ام.

۴۶- کدام یک از عبارات مطرح شده در گزینه‌ها، قضیه می‌باشد؟

- (۱) حکم تغییر قضا را به که باید گفت
(۲) هر که امروز تو را دید
(۳) همچو نی زهری و تریاقی که دید
(۴) اگر هوا ابری باشد

۴۷- در کدام گزینه اجزای قضیهٔ حملی به صورت درست ذکر شده است؟

- (۱) فسیل دایناسورها در بسیاری از کشورها ناشناخته هستند. (فسیل دایناسورها: موضوع)
(۲) شاعران بزرگمرد دارای پندهای اخلاقی هستند. (موضوع: بزرگمرد)
(۳) سیل غمت خانهٔ دل را ببرد. (محمول: خانهٔ دل)
(۴) دانش‌آموزان تکالیفشان را تحویل دادند. (محمول: تکالیفشان)

۴۸- قضیهٔ مطرح شده در کدام گزینه قضیه‌ای شخصی می‌باشد؟

- (۱) دبیران دبیرستان پیر تا جوان هستند.
(۲) دبیران دبیرستان دارای مدرک فوق لیسانس هستند.
(۳) بازیکنان تیم ملی ایران حرفه‌ای‌اند.
(۴) کتاب‌های کتابخانه با ارزش هستند.

۴۹- کدام گزینه جملهٔ زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«جزئی و کلی بودن سور قضیه که مربوط به ... است، با جزئی و کلی بودن موضوع قضیه که مربوط به ... است، متفاوت است و تنها در

لفظ اشتراک دارند.»

- (۱) مصادیق موضوع - دامنهٔ موضوع
(۲) مفهوم موضوع - دامنهٔ موضوع
(۳) مصادیق موضوع - مفهوم موضوع
(۴) مفهوم موضوع - مصادیق موضوع

۵۰- قضیهٔ مطرح شده در کدام گزینه از لحاظ سور با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) هر انسانی مبتلا به ویروس کرونا نیست.
(۲) هر چه آن خسرو کند شیرین کند.
(۳) هیچ دایره‌ای دارای ضلع نیست.
(۴) همهٔ ما تو را می‌شناسیم.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

رکود، بیکاری و فقر
تورم و کاهش قدرت خرید
درس ۸ و ۹
صفحه ۸۱ تا ۱۰۴

۵۱- کدام گزینه در رابطه با شرایط رکود اقتصادی و منحنی مرز امکانات تولید صحیح است؟

- (۱) هنگامی که کشور گرفتار رکود می‌شود، اشتغال افزایش و بیکاری کاهش می‌یابد.
- (۲) در شرایط رکود، به دلیل وجود منابع بیکار، کشور بالای مرز امکانات تولید قرار می‌گیرد.
- (۳) وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، به راحتی می‌تواند با استفاده از آن منابع غیرفعال، کالا و خدمات زیادی تولید کند.
- (۴) وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، باید منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگری انتقال یابد.

۵۲- اطلاعات زیر مربوط به یک جامعه فرضی در سال جاری است. با توجه به این اطلاعات:

الف) نرخ بیکاری چند درصد است؟

ب) اگر یک کارخانه تازه تأسیس، مجموعاً تعداد ۴۱,۹۰۰ نفر نیروی جدید (از بین جمعیت بیکار جامعه) را استخدام کند، نرخ بیکاری چند درصد خواهد شد؟

جمعیت شاغل	۱,۲۵۷,۰۰۰ نفر
جمعیت غیرفعال	۳۳۵,۰۰۰ نفر
جمعیت افراد زیر ۱۵ سال	۸۲۵,۰۰۰ نفر
جمعیت کل کشور	۳,۲۵۵,۰۰۰ نفر

- (۱) الف) ۴۰ درصد ب) ۳۶ درصد
- (۲) الف) ۴۰ درصد ب) ۳۸ درصد
- (۳) الف) ۴۵ درصد ب) ۳۸ درصد
- (۴) الف) ۴۵ درصد ب) ۳۶ درصد

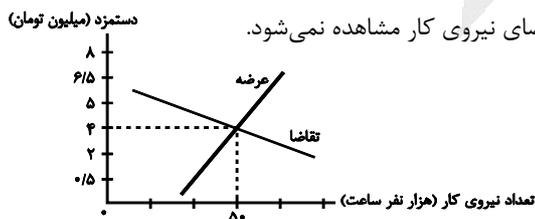
۵۳- هریک از موارد زیر به کدام نوع بیکاری اشاره دارد؟

الف) شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند.
ب) بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.

ج) ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود است.

- (۱) الف) بیکاری دوره‌ای، ب) بیکاری اصطکاکی، ج) بیکاری ساختاری
- (۲) الف) بیکاری اصطکاکی، ب) بیکاری دوره‌ای، ج) بیکاری ساختاری
- (۳) الف) بیکاری اصطکاکی، ب) بیکاری ساختاری، ج) بیکاری دوره‌ای
- (۴) الف) بیکاری دوره‌ای، ب) بیکاری اصطکاکی، ج) بیکاری فصلی

۵۴- با توجه به نمودار زیر، در ارتباط با بازار نیروی کار کدام گزینه صحیح است؟

(۱) در سطح دستمزد ۵ میلیون تومان، بازار در حالت تعادل است و در آن کمبود یا مازاد تقاضای نیروی کار مشاهده نمی‌شود.

- (۲) در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان، بازار با مازاد تقاضای نیروی کار مواجه است.
- (۳) در سطح دستمزد ۰/۵ میلیون تومان، بازار با مازاد عرضه نیروی کار مواجه است.
- (۴) در سطح دستمزد ۶/۵ میلیون تومان، بازار با کمبود عرضه نیروی کار مواجه است.

۵۵- موارد کدام گزینه جاهای خالی عبارات زیر را به درستی تکمیل می کند؟

الف) تقاضاکنندگان نیروی کار، ... هستند که نیروی کار را استخدام می کنند و گاهی در اقتصاد به آن ها ... هم می گویند.

ب) در فقر ... همیشه تعریف فقر نسبت به وضعیتی که ما در آن هستیم صورت می گیرد.

ج) دولت ها از طریق ... و ... با فقر و بیکاری مبارزه می کنند.

۱) الف) صاحبان شرکت ها، کارخانه ها یا سرمایه گذارانی - کارفرما ب) مطلق ج) افزایش درآمدهای نفتی - کاهش واردات

۲) الف) کارفرمایان - سرمایه گذاران ب) مطلق ج) در اختیار گرفتن اداره تعداد قابل توجهی از کارخانجات - دولتی کردن اقتصاد

۳) الف) کارفرمایان - سرمایه گذاران ب) نسبی ج) افزایش مالیات - کاهش تسهیلات تولیدی

۴) الف) صاحبان شرکت ها، کارخانه ها یا سرمایه گذارانی - کارفرما ب) نسبی ج) حمایت از شرکت های تولیدی - مبارزه با فساد

۵۶- عبارات کدام گزینه در بردارنده پاسخ صحیح پرسش های زیر است؟

الف) پول به عنوان وسیله سنجش ارزش، موجب تسهیل چه کاری شده است؟

ب) پول در ایفای کدام یک از وظایف خود، تابع سطح عمومی قیمت ها قرار می گیرد؟

ج) نقش اصلی پول در مبادلات چیست؟

۱) الف) خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت ها، ب) پرداخت در مبادلات، ج) پرداخت های آینده

۲) الف) پرداخت های آینده ب) پرداخت در مبادلات، ج) آسان سازی مبادله

۳) الف) خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت ها، ب) پس انداز و حفظ ارزش، ج) آسان سازی مبادله

۴) الف) پرداخت مخارج غیرقابل پیش بینی، ب) پس انداز و حفظ ارزش، ج) پرداخت های آینده

۵۷- پاسخ درست هر یک از پرسش های زیر به ترتیب کدام است؟

- مبادلات با کالاهای بادوام و قابل تقسیم به تکه های کوچک، جایگزین کدام وسیله مبادله گردید؟

- استفاده از کدام مورد در مبادلات، سبب رونق دربانوردی گردید؟

- کدام اصطلاح برای چک استفاده می شود؟

- پشتوانه نخستین اسکناس ها چه بود؟

۲) پایاپای - کالای بادوام - ثبتي - رسید کاغذی نزد صرافان

۱) تهاتری - کالای بادوام - تحریری - طلا و نقره نزد صرافان

۴) تهاتری - طلا و نقره - ثبتي - طلا و نقره نزد صرافان

۳) پایاپای - طلا و نقره - تحریری - رسید کاغذی نزد صرافان

۵۸- به ترتیب، کدام گزینه در بردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می شود، بانک مرکزی برای پیشگیری از افزایش قیمت ها یا کاهش سرعت آن، چه سیاستی را به کار می گیرد و چه روشی را اتخاذ می کند؟

ب) عبارات کدام گزینه در خصوص «اقتصاد کشور در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می یابد،» صحیح است؟
ج) در شرایط تورمی، دولت به دو روش می تواند عرضه را افزایش دهد، روش اول ... است و روش دوم ... است.

۱) الف) سیاست پولی انقباضی - فروش اوراق مشارکت، ب) بانک مرکزی می تواند با فروش اوراق مشارکت به مردم به طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد و موجب رونق اقتصادی گردد. ج) وضع تعرفه های گمرکی بر کالاهای صادراتی - پرهیز از استخدام نیروی کار غیر لازم

۲) الف) سیاست پولی انبساطی - خرید اوراق مشارکت، ب) بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به کار می گیرد. ج) افزایش ظرفیت های تولیدی - افزایش واردات

۳) الف) سیاست پولی انقباضی - فروش اوراق مشارکت، ب) بانک مرکزی می تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند. ج) افزایش ظرفیت های تولیدی - افزایش واردات

۴) الف) سیاست پولی انبساطی - خرید اوراق مشارکت، ب) بانک مرکزی می تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند. ج) ارائه یارانه های تولیدی - افزایش صادرات

۵۹- در جدول زیر، قیمت های مربوط به سه کالای مختلف در یک سال معین ارائه شده است. در صورتی که نرخ تورم در این دو سال یکسان باشد، قیمت کالای B در انتهای سال و کالای C در ابتدای سال به ترتیب چند ریال است؟

کالا	قیمت	ابتدای سال (به ریال)	انتهای سال (به ریال)
A	۱۵۳,۶۰۰	۱۹۲,۰۰۰	
B	۷۴۰,۰۰۰	?	
C	?	۷۲۶,۲۵۰	

۱) ۹۷۵,۰۰۰ - ۵۸۱,۰۰۰

۲) ۹۷۵,۰۰۰ - ۶۲۵,۰۰۰

۳) ۹۲۵,۰۰۰ - ۵۸۱,۰۰۰

۴) ۹۲۵,۰۰۰ - ۶۲۵,۰۰۰

۶۰- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است. با توجه به این مندرجات:

الف) میزان نقدینگی، ب) میزان «حجم پول»، ج) میزان شبه پول، د) موجودی حساب های پس انداز کوتاه مدت در این جامعه چند واحد پولی است؟

اسکناس	۲,۵۶۰ واحد
چک پول	۹۸۰ واحد
ارزش مسکوکات مردم معادل	$\frac{۳}{۴}$ موجودی اسکناس
مجموع حساب های پس انداز کوتاه مدت و بلندمدت	۲,۲۵۰ واحد
موجودی حساب های جاری مردم	۴۵۰ واحد
موجودی حساب های پس انداز بلندمدت	۷۲۰ واحد

۲) الف) ۸,۱۶۰ ب) ۵,۹۱۰ ج) ۲,۹۷۰ د) ۱,۷۵۰

۱) الف) ۷,۱۸۰ ب) ۴,۹۳۰ ج) ۲,۲۵۰ د) ۱,۷۵۰

۴) الف) ۸,۱۶۰ ب) ۵,۹۱۰ ج) ۲,۲۵۰ د) ۱,۵۳۰

۳) الف) ۷,۱۸۰ ب) ۴,۹۳۰ ج) ۲,۹۷۰ د) ۱,۵۳۰

آزمون ۲ شهریور ماه ۱۴۰۳

یازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	انتخابی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۳	روان شناسی	انتخابی	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
۴	روان شناسی - آشنا	انتخابی	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵
۶	فلسفه	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰

سؤالاتی که با نشان گر **نهایی** مشخص شده اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها،
استدلال ریاضی
کل فصل ۱
صفحه ۱ تا ۲۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۶۱- اگر ارزش گزاره p درست و ارزش گزاره‌های q و r نادرست باشند، ارزش گزاره‌های $p \leftrightarrow \sim q$ و $(\sim p \vee \sim r) \Leftrightarrow (p \wedge \sim q)$ نهایی

به ترتیب کدام است؟

(۱) درست - درست (۲) درست - نادرست (۳) نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست

۶۲- ارزش کدام گزاره با بقیه متفاوت است؟ نهایی

(۱) رابطه $f = \{(1,5), (4,7)\}$ تابع است یا هر عدد زوج مرکب است.

(۲) $\sqrt{3}$ عددی گنگ است و نمودار $y = x^2$ از ناحیه اول و دوم می‌گذرد.

(۳) تساوی $4 = 2 \times 2$ برقرار است اگر و تنها اگر ۱۲ مضرب ۱۲ باشد.

(۴) ۵۷ عددی اول است یا $\sqrt{9}$ عددی گنگ نیست.

۶۳- اگر ارزش گزاره‌های $p \Leftrightarrow q$ و $\sim r \Rightarrow s$ نادرست باشند، چند تا از گزاره‌های $p \wedge q$ و $\sim (p \vee q)$ و $\sim p$ و $s \Rightarrow p$ و $\sim s \vee r$ ارزش درست دارند؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۶۴- اگر ارزش $(\sim p \wedge \sim q) \wedge (\sim p \square q)$ درست باشد، آن‌گاه به جای $\square$ کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند قرار بگیرد؟

(۱) $\Leftrightarrow$ (۲) $\vee$ (۳) $\wedge$ (۴) $\Rightarrow$

محل انجام محاسبات

۶۵- نمایش ریاضی «تفاضل حاصل ضرب دو عدد از مجموع آن دو عدد را سه برابر کرده و از نصف حاصل، یکی از آن دو عدد را کسر نموده،

باقیمانده مجذور عدد دیگر شده است» کدام گزینه می تواند باشد؟

$$3(x + y - xy) - \frac{y}{2} = x^2 \quad (2)$$

$$3(x + y - \frac{xy}{2}) - y = \sqrt{x} \quad (1)$$

$$\frac{3(x + y - xy)}{2} - x = y^2 \quad (4)$$

$$3(x + y) - \frac{xy}{2} - x = y^2 \quad (3)$$

۶۶- در استدلال قیاس استثنایی زیر به جای نقطه چین کدام گزاره قرار می گیرد؟

نهایی

مقدمه ۱: اگر n عددی زوج باشد، آن گاه n^2 نیز عددی زوج است.

مقدمه ۲: $n = 4$ است.

نتیجه: .....

(۲) ۱۶ عددی زوج است.

(۱) ۸ عددی زوج است.

(۴) ۳۲ عددی زوج است.

(۳) ۴ عددی زوج است.

۶۷- در اثبات حکم «اگر n^3 فرد باشد، آن گاه n فرد است. $n \in \mathbb{N}$ » به روش عکس نقیض گزاره شرطی کدام گزاره شرطی زیر را باید

اثبات کرد؟

(۲) اگر n زوج باشد، آن گاه n^3 نیز فرد است.

(۱) اگر n زوج باشد، آن گاه n^3 نیز زوج است.

(۴) اگر n فرد باشد، آن گاه n^3 نیز زوج است.

(۳) اگر n فرد باشد، آن گاه n^3 نیز فرد است.

محل انجام محاسبات

۶۸- دانش آموزی به کمک استدلال زیر ثابت کرده است که معادله $5x^2 - x = 0$ تنها دارای یک ریشه، $x = \frac{1}{5}$ است. این دانش آموز در

نهایی

کدام مرحله از استدلال دچار اولین خطا شده است؟

۱) $5x^2 - x + x = x$ جمع طرفین با x

۲) $\frac{5x^2}{x} = \frac{x}{x}$ طرفین تقسیم بر x

۳) $5x = 1$ ساده سازی کسرها

۴) $x = \frac{1}{5}$ تقسیم طرفین بر ۵

(۴) مرحله ۴

(۳) مرحله ۳

(۲) مرحله ۲

(۱) مرحله ۱

۶۹- کدام گزینه درست است؟

(۱) روش مغالطه نادرست است اما نتیجه گیری آن همواره درست است.

(۲) روش قیاس استثنایی درست است اما نتیجه گیری آن نادرست است.

(۳) روش مغالطه نادرست است اما نتیجه گیری آن ممکن است درست باشد.

(۴) روش قیاس استثنایی نادرست است اما نتیجه گیری آن ممکن است درست باشد.

۷۰- کدام گزینه یک گزاره با ارزش درست است؟

(۱) $\sqrt{3} - 2$ عددی مثبت است.

(۲) واریانس جذر انحراف معیار است.

(۳) ۹۱ عددی اول است.

(۴) $5^2 + 1^0 < 2^5$

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های
هفتم، هشتم و نهم
پایه‌های آوایی / تشبیه و کارگاه
تحلیل فصل
درس ۱ تا درس ۳
صفحه ۱۰ تا ۳۴

۷۱- کدام گزینه توضیحاتی را درباره یکی از شعرا یا نویسندگان قرن هشتم ارائه می‌دهد؟

- ۱) نه تنها در ادبیات تعلیمی سخن‌گوی ضمیر خودآگاه ایرانی است، بلکه در سرودن غزل‌های عاشقانه نیز سرآمد است.
- ۲) خاندان او از افراد با نفوذ حکومت مغولان بود و او از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت.
- ۳) ناملايمات آشفته روزگار خود را بر نمی‌تافت و تزویر و ریاکاری حاکمان را در آثارش به تصویر می‌کشید.
- ۴) در تصوف و طریقت مقامی بلند داشت و سرسلسله صوفیان نعمت‌اللهی به شمار می‌رود.

۷۲- با توجه به تاریخ ادبیات قرن‌های هفتم تا نهم کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) پس از مرگ تیمور، شاهرخ توانست شهر هرات را مرکز فرمانروایی خود قرار دهد. بایستقر میرزا پسر او نیز هنرمند و هنردوست بود و در زمان او هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند.
- ۲) در قرن نهم کسانی مانند جامی و دولت‌شاه کتاب‌های ارزشمندی نوشتند، این رونق بنیادی بود و ادبیات دوره فاقد تقلید و همراه با نوآوری بود.
- ۳) در قرن هشتم قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی نیز عرصه وسیعی یافت به طوری که از شبه قاره هند تا آسیای صغیر بسیاری به این زبان سخن می‌گفتند.
- ۴) در اواخر دوره مغول، بساط حکومت آخرین خلیفه عباسی، المستعصم بالله، برجیده شد و با توجه به پایان یافتن خلافت، زبان رسمی و رایج عربی از رواج افتاد و توجه به زبان فارسی که زبان توده مردم بود، رونق بیشتری گرفت.

۷۳- کدام گزینه به درستی بیان نشده است؟

- ۱) (کتاب لمعات: فخرالدین عراقی این اثر را با موضوع سیر و سلوک عارفانه، در قالب نظم و نثر نوشته است.) / (مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد: نجم‌الدین رازی این کتاب را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشته است.)
- ۲) (مثنوی جمشید و خورشید: سلمان ساوجی این کتاب را به شیوه داستان‌های نظامی سروده است.) / (تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی، این کتاب را در تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران تا سال ۸۳۰هـ، ق نوشته است.)
- ۳) (نفحات‌الانس: جامی، این کتاب را به شیوه تذکره‌الاولیای عطار در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان نوشته است.) / (کتاب تذکره دولت‌شاه: دولت‌شاه سمرقندی این کتاب را به تشویق امیرعلیشیر نوایی در شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی نوشته است.)
- ۴) (منظومه موش و گربه: اثر عبید زاکانی است. عبید در این منظومه ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه طنز و تمثیل بیان کرده است.) / (تاریخ جهانگشا: اثر عطاملک جوینی است. این کتاب در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است.)

۷۴- تعداد تشبیه در کدام گزینه بیشتر است؟

- ۱) ای خوش منادی‌های تو در باغ شادی‌های تو / بر جای نان شادی خورد جانی که شد مهمان تو
- ۲) گفت به مجنون صنی در دمشق / کای شده مستغرق در بای عشق
- ۳) بخندد همی باغ چون روی دلبر / ببوید همی خاک چون مشک از فر (از فر: خوشبو)
- ۴) سلسله موی دوست، حلقه دام بلاست / هر که در این حلقه نیست، فارغ از این ماجراست

۷۵- آرایه‌های مشخص شده مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱) اوحدی، این تلخ نشستن ز چیست / شور به شیرین سخنان در فگن (تشخیص / تضاد)
- ۲) گفت و خوش گفت برو خرقه بسوزان حافظ / یا رب این قلب شناسی ز که آموخته بود (ایهام / کنایه)
- ۳) جامه عقل ز بس در گرو حرص بماند / پود پوسید و به هم ریخته شد تازی چند (تشبیه / تضاد)
- ۴) من همان به که بسوزم ز غم و دم نزنم / و نه از دود دل آتش به جهان درفکنم (کنایه / جناس)

۷۶- در کدام بیت فقط یک تشبیه فشرده و یک تشبیه گسترده دیده می‌شود؟

نهایی

- ۱) تن آدمی کمان و نفس و سخن چو تیرش / چو برفت تیر و ترکش عمل کمان نماند
- ۲) مقدار یار هم نفس چون من نداند هیچ کس / ماهی که بر خشک اوفتد قیمت بداند آب را
- ۳) تو جوی بی‌کرانی پیشت جهان چو پولی / حاشا که با چنین جو بر پل گذار ماند
- ۴) نسیم زلف جانان کو که چون برگ خزان دیده / به پای سرو خود دارم هوای جانفشانی را

۷۷- مرزهای آوایی و برش هجایی کدام مصراع در برابر آن درست آمده است؟

نهایی

- ۱) بوالمعالی گشته بودی فضل و حجت می‌نمودی: بُومَ عا لى / گَش تِ بوا دى فَض لِ حُجْ جَتِ مِى نِ مِو دِى
- ۲) دم عیسی است که با باد سحر می‌گذرد: دَمِ عِى سِى / سَتِ كِ با با / دِ سِ خَرِ مِى / گُ دَرَد
- ۳) نگارینا به هر تندى که می‌خواهی جوابم ده: نِ گارى / نا پِه هَر تَن / دِى كِ مِى خا / هِى جِ وا ب / اَمِ دِه
- ۴) چو رفتی جهان جای دیگر کس است: چُ رَف تِى جِ / ها نِ جايِ / دِى گَر كِ سَسَت

۷۸- با توجه به وزن بیت، در بخش‌های حذف شده کدام عبارت‌ها قابل جایگزین شدن است؟

«مگذار ... دمی کز چنگ بنهد چنگ را / در ... ساغر فکن آن آب آتش‌رنگ را»

- ۱) دستان گو - باده گل   ۲) مطرب را - آبگون   ۳) نغمه‌ساز - صهبای خونین   ۴) چاه‌سرا - آن تلخوش بی

۷۹- به ترتیب، در جای خالی‌های زیر کلمات کدام گزینه قرار بگیرد تا بیت از لحاظ وزنی تکمیل شود؟

«... نیاوردم اِلّا امید / خدا یا ... مکن ناامید»

- ۱) جهان - تو او را   ۲) کجایی - تو بخشا
- ۳) عاشق - ببین   ۴) رفته‌ام - ببخش مرا

۸۰- مفهوم کلی کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) عشق ورزیدم و عقلم به ملامت برخاست / کان که عاشق شد از او حکم سلامت برخاست
- ۲) در تفکر عقل مسکین پایمال عشق شد / با پریشانی دل شوریده چشمم خواب داشت
- ۳) حریم عشق را درگه بسی بالاتر از عقل است / کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد
- ۴) سخن عشق نه آن است که آید به زبان / ساقیا می‌ده و کوتاه کن این گفت و شنود

روان‌شناسی

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه
روان‌شناسی رشد
درس ۱ و ۲
صفحه ۸ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

۸۱- به سؤالات زیر پاسخ دهید:

نهایی

- بیان چرایی و چیستی یک پدیده به ترتیب، به کدام‌یک از اهداف روان‌شناسی علمی اشاره دارد؟
- دستیابی به نتایج مشابه در آزمایش‌های مکرر، بیانگر کدام ویژگی است؟

(۱) تبیین - توصیف، تکرارپذیری

(۲) توصیف - تبیین، تکرارپذیری

(۳) تبیین - توصیف، تعریف‌پذیری

(۴) تبیین - توصیف، تعریف عملیاتی

۸۲- به ترتیب، هر یک از موارد زیر مربوط به کدام هدف علم روان‌شناسی می‌باشد؟

الف) در روان‌شناسی تجربی، سعی می‌شود مهم‌ترین علل بروز پدیده، مطالعه شود.

ب) روان‌شناسان در این هدف، سعی می‌کنند تحت تأثیر پیش‌داوری شخصی قرار نگیرند.

ج) روان‌شناسی، در مقایسه با سایر علوم تجربی، در این اهداف با دشواری‌های زیادی روبه‌روست.

(۱) تبیین - توصیف و تبیین پدیده‌ها

(۲) توصیف - تبیین - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌ها

(۳) تبیین - تبیین - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌ها

(۴) تبیین - تبیین - توصیف و تبیین پدیده‌ها

۸۳- در کدام گزینه گزاره درستی در مورد «روش علمی» بیان شده است؟

(۱) همه دانشمندان در این روش، اعتماد بیش از حد به یافته‌های خود دارند.

(۲) در روش علمی از شیوه‌های تجربی و غیرتجربی استفاده می‌شود.

(۳) برخی دانشمندان این روش، سایر منابع کسب شناخت را نامعتبر می‌دانند.

(۴) کسب معرفت درباره موجودات غیرمحسوس در روش علمی امری طبیعی است.

۸۴- برای هر یک از موقعیت‌های زیر، کدام روش جمع‌آوری اطلاعات مناسب‌تر است؟

نهایی

- محقق می‌خواهد علاوه بر تعریف مفهومی و کیفی، یک تعریف عملیاتی نیز از «شادکامی» داشته باشد.

- یک سازمان دولتی می‌خواهد برای بخش مالی خود مدیری را استخدام کند.

- یک فروشگاه ورزشی می‌خواهد بداند طرفداران تیم پرسپولیس بیشتر است یا تیم استقلال تا اسپانسرینگ یکی را برعهده بگیرد.

- یک جانورشناس می‌خواهد میزان اجتماعی بودن میمون‌ها را با فیل‌ها مقایسه کند.

(۱) مشاهده - مصاحبه - پرسشنامه - آزمون

(۲) آزمون - پرسشنامه - مصاحبه - مشاهده

(۳) مصاحبه - آزمون - مشاهده - پرسشنامه

(۴) آزمون - مصاحبه - پرسشنامه - مشاهده

۸۵- در مهد کودک، سارا از جهت ظاهر (قد و وزن) و اخلاق با دوستان خود تفاوت دارد؛ این تفاوت از نظر روان‌شناسان رشد، چگونه تبیین می‌شود؟

(۱) علت اصلی این تفاوت به عواملی مانند ریش و وراثت بر می‌گردد.

(۲) عوامل محیطی و یادگیری تعیین‌کننده این تفاوت شده است.

(۳) این تفاوت متأثر از عوامل زیستی و محیطی است.

(۴) علت اصلی این تفاوت وراثت و غریزه است.

۸۶- از منظر علم روانشناسی کدام گزینه در مورد رشد هیجانی کودک درست نیست؟

(۱) اینکه کودکی به خاطر سرزنش دیگران شرمگین شود و یا به خاطر تشویق آنان احساس شرف کند، هر دو مربوط به بعد هیجانی رشد است.

(۲) برای اینکه رشد هیجانی با تمام پیچیدگی‌های ناگزیرش به خوبی طی شود، آگاهی از هیجانات خود و اطرافیان امری الزامی است.

(۳) ممکن است کودک کلمه زشتی را به زبان آورد و با واکنش منفی پدر و مادرش مواجه شود اما باز آن کلمه را تکرار کند.

(۴) برخی روانشناسان معتقدند که نوزادان غمگین بودن مادر را درک می‌کنند و از روی دلسوزی شیر کمتری می‌خورند.

۸۷- تعیین کنید که هر گزاره به کدام بعد از رشد اشاره دارد؟

نهایی

- دیدن یک عروسک بزرگ، مبینا را بسیار خوشحال می‌کند در حالی که خواهر بزرگ‌ترش می‌گوید: «این عروسک مناسب تو نیست و

جنس خوبی ندارد.»

- مبین سیزده ساله است و گاهی پرخاشگری می‌کند و مشاور مدرسه تکنیک‌های بازداری خشم را به او می‌آموزد.

- مهدی اوقات زیادی از روز به ویژگی‌های روانی خودش می‌اندیشد و در این باره مطالعه هم می‌کند.

(۲) شناختی - هیجانی - هویت

(۱) شناختی - شناختی - هویت

(۴) اجتماعی - هیجانی - اجتماعی

(۳) هیجانی - رفتاری - اجتماعی

۸۸- گزینه نادرست را مشخص کنید.

نهایی

(۱) واکنش‌های اخلاقی دقیق نیست مگر اینکه رشد شناختی به آن اجازه بدهد.

(۲) می‌توان نوعی هم‌تغییری را میان رشد اجتماعی و درگیری با مسائل اخلاقی مطرح کرد.

(۳) هویت دال بر یک مقوله تماماً ارتباطی است و معطوف به بیرون است.

(۴) خود آرمانی شخص بر اساس آمال او شکل گرفته و مقداری با واقعیت فاصله دارد.

۸۹- هر یک از ویژگی‌های زیر به کدام یک از اجزای هویت مربوط می‌شود؟

- زهرا خودش را دختری خوش‌سینما ولی اندکی چاق می‌داند.
  - محمد ادراک پسرانه‌ای از خود دارد. یعنی او پسر بودن و ویژگی‌های اکتسابی آن را پذیرفته است.
  - به نظر اشکان نظرات او و گروهی موسوم به اصولگرایان بسیار به هم نزدیک است.
  - فاطمه خود را مسلمان و پیرو مذهب شیعه می‌داند.
  - علی دوست دارد لباس‌های محلی گردی بپوشد و فرهنگش را پاس بدارد.
- (۱) جسمی - روانی - سیاسی - مذهبی - قومی
(۲) جسمی - روانی - سیاسی - دینی - اجتماعی
(۳) بدنی - روانی - ارزشی - دینی - قومی
(۴) بدنی - جنسی - ارزشی - مذهبی - اجتماعی

۹۰- در مورد رشد شناختی در دوره نوجوانی، درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

- محمد و سارا به آسمان ابری نگاه می‌کنند. محمد می‌گوید به زودی باران خواهد بارید. سارا می‌گوید ممکن است باران بیارد ولی اگر باران نیارد چه؟ شاید ابرها برای بارش به اندازه کافی متراکم و سرد نشوند. به احتمال زیاد سارا بیشتر از ۱۲ سال سن دارد.
- نوجوانان برخلاف کودکان به توجه گزینشی دست می‌یابند.
- دانش‌آموزان دوره متوسطه بیشتر از دانش‌آموزان دوره ابتدایی به دنبال این هستند که چگونه مطالب دروس را به حافظه بسپارند تا فراموشی کمتر اتفاق بیفتد.
- نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه در دوره نوجوانی بر خلاف کودکی وجود دارد.

(۱) د - ن - ن - ن
(۲) د - د - د - ن
(۳) د - ن - ن - د
(۴) ن - د - ن - د

روان‌شناسی - آشنا

۹۱- هر یک از موارد ذکر شده در پاسخ به سؤال «آیا معاد واقعاً وجود دارد؟» به کدام یک از منابع کسب آگاهی اشاره دارد؟

- (الف) زنده شدن برخی مردگان به اعجاز حضرت عیسی (ع) که در قرآن آمده را می‌توان نشانه‌ای از امکان معاد قلمداد کرد.
- (ب) بر این اساس که خداوند حکیم است و آفرینش او بی‌هوده نیست، پس حکمتش اقتضا می‌کند پس از این زندگی پیوسته رنج و زحمت، معادی وجود داشته باشد و زندگی تمام نشود.
- (ج) طبق اصل بقای انرژی در جهان، فنا و نیستی به معنای واقعی آن وجود ندارد بلکه ذرات عالم، پیوسته در حال تجزیه و ترکیب هستند، بنابراین مرگ جز یک نوع تغییر نیست و امکان دارد کالبد، پس از واکنش‌های طبیعی، دوباره به صورت نخستین درآید.

(۱) دریافت درونی - استناد به آیات - استدلال‌های منطقی
(۲) استناد به آیات - روش‌های تجربی - استدلال‌های منطقی
(۳) استناد به آیات - دریافت درونی - روش‌های تجربی
(۴) استناد به آیات - استدلال فلسفی - روش‌های تجربی

۹۲- چرا پیش‌بینی انگیزه پیشرفت، به مراتب، دشوارتر از پیش‌بینی پدیده‌های علوم دیگر است؟ زیرا ...

(۱) پیش‌بینی این موضوع در علم روان‌شناسی و سایر علوم، امکان‌پذیر نیست.

(۲) برای پیش‌بینی این موضوع به منبع‌های مختلفی نیازمندیم که هیچ یک از آن‌ها در دسترس نیست.

(۳) پیش‌بینی این موضوع برای قاعده‌مندتر شدن نیاز به استدلال‌های منطقی و دلایل فلسفی دارد.

(۴) این موضوع تحت تأثیر عوامل متعددی است که به راحتی نمی‌توان آن‌ها را تبیین کرد.

۹۳- صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

(الف) همه علوم به یک میزان دارای یافته‌های تکرارپذیر هستند.

(ب) متغیر هر چیزی است که تغییر می‌کند.

(پ) تعریف عملیاتی باید به گونه‌ای باشد که بیش‌تر افراد با مطالعه آن به برداشت یکسانی برسند.

(ت) منظور از هوش عددی است که با اجرای آزمون سازگاری به دست می‌آید.

(۱) غ - غ - ص - ص (۲) غ - غ - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۹۴- به ترتیب برای هر کدام از موارد زیر بهترین روش جمع‌آوری اطلاعات کدام است؟

- میزان پایبندی افراد مختلف به آموزه‌های اخلاقی و مذهبی

- به دست آوردن نتایج یکسان پس از بررسی متعدد یک موضوع

- رسیدن به هدف مورد نظر براساس طرح سؤال‌های مختلف با توجه به پاسخ سؤال‌های قبلی

(۱) آزمون - مصاحبه - پرسش‌نامه (۲) پرسش‌نامه - آزمون - مصاحبه

(۳) مصاحبه - آزمون - پرسش‌نامه (۴) پرسش‌نامه - مصاحبه - آزمون

۹۵- صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب بیان شده است؟

(الف) به‌طور میانگین، کودک در ۱۸ ماهگی بدون کمک می‌تواند راه برود.

(ب) دوقلوهای ناهمسان الزاماً غیرهم‌جنس هستند.

(پ) برخی کودکان ۱ تا ۳ ساله را که تازه راه می‌افتند، نوپا می‌نامند.

(ت) دوره کودکی نسبت به سایر دوره‌های بعدی رشد، اهمیت بیشتری دارد.

(۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) ص - غ - ص - ص (۴) غ - غ - ص - ص

۹۶- با توجه به عبارت های زیر چند جمله نادرست می باشد؟

الف) طفولیت از تولد تا دوسالگی، کودکی اول از دوسالگی تا شش سالگی و کودکی دوم از هفت تا دوازده سالگی می باشد.

ب) آمادگی خاص نهفته اشاره به آن دسته از مشخصه های وراثت دارد که در گذر زمان خود را نشان می دهد.

ج) آمادگی زیستی و برنامه رشد طبیعی و منظم از مشخصه های رسش و پختگی می باشد.

د) برخی از توانمندی های جسمانی و شناختی به موازات افزایش سن در کودکان از طرق مختلف به رسش و یادگیری نیز نیاز دارد.

و) به ترتیب دوره کودکی شامل سه زیر مجموعه و دوره نوجوانی و بزرگسالی دربرگیرنده دو زیرمجموعه می باشد.

هـ) دلیل تقسیم بندی فراخنای زندگی به سه دوره اعتقاد روان شناسان رشد، به رشد مرحله ای می باشد.

۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۹۷- به ترتیب اولین علامت رشد اجتماعی، ترس از غریبه، لبخند اجتماعی، بازی های موازی و بازی با هم جنسان در کدام دامنه سنی رخ

می دهد؟

۱) ۲-۳ ماهگی، ۷-۸ ماهگی، ۲-۳ ماهگی، ۴ یا ۵ سالگی، دوره دبستان

۲) ۸ ماهگی، ۷-۸ ماهگی، ۲-۳ ماهگی، دوره دبستان، ۴-۵ سالگی

۳) ۲-۳ ماهگی، ۲-۳ ماهگی، ۸ ماهگی، ۴ یا ۵ سالگی، دوره دبستان

۴) ۸ ماهگی، ۲-۳ ماهگی، ۸ ماهگی، دوره دبستان، ۴-۵ سالگی

۹۸- علت روان شناختی احساس دوگانه مریم ۱۶ ساله به صورت شادی و دست و دل بازی زیاد از یک طرف، و غمگینی و ناامیدی زیاد از طرف

دیگر در کدام گزینه ذکر شده است؟

۱) تحریک پذیری و بی ثباتی شناختی (۲) عدم قدرت بازداری یا منع محرک های نامرتبط

۳) عدم به کارگیری مهارت های شناختی و کنترل هیجانات (۴) تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی مربوط به این دوره زندگی

۹۹- کدام گزینه در ارتباط با بلوغ جنسی در نوجوانی، نادرست است؟

۱) منظور از رسش جنسی وقوع تغییرات مربوط به جنس است.

۲) رشد دستگاه تنفس، تغییر اساسی دوره نوجوانی است که با بلوغ جنسی رخ می دهد.

۳) رویش موی صورت در پسران از ویژگی های ثانویه است.

۴) ویژگی هایی که مستقیماً در تولید مثل نقش دارند، ویژگی های جنسی اولیه اند.

۱۰۰- در کدام گزینه گزاره صحیحی پیرامون ابعاد رشد در دوره نوجوانی ذکر شده است؟

۱) تغییر سریع حالات هیجانی نوجوانان و تحریک پذیری بالای آنان همواره به علت اختلالات روانی، رخ می دهد و نیاز به درمان دارد.

۲) در دوره نوجوانی به علت تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه رغبت شخص به گروه همسالان به وضوح کمتر از سابق می شود و فرد ارتباط خود را با

اطرافیان کمتر می کند.

۳) برای منتهی شدن شناخت به اخلاق، شناخت پایه باید به عقاید و ارزش های افراد تبدیل شود بنابراین در بسیاری از موارد داشتن شناخت درست و

کافی به رفتار اخلاقی منجر خواهد شد.

۴) امکان تغییر سرعت تفکر در برهه های مختلف زندگی وجود دارد و این روند میزان حجم اطلاعات حافظه را نیز دستخوش تغییر می کند.

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

مواعظ قیمه / صناعة التلمیح فی
الأدب الفارسی
درس ۱ و درس ۲ تا ابتدای تمارین
صفحه ۱ تا ۲۴

■ عین الأنسب فی الترجمة أو المفهوم: (۱۰۱ - ۱۰۴)

۱۰۱- «بُعِثَ الرَّسُولُ لِتَتَمَّ مَكَارِمُ الْأَخْلَاقِ لِأَنَّ أَثْقَلَ الشَّيْءِ فِي الْمِيزَانِ هُوَ الْخُلُقُ الْحَسَنُ»: پیامبر .....

نهایی

۱) برای کامل کردن بزرگواری اخلاقی فرستاده شد؛ چراکه هیچ چیز در ترازوی (اعمال) از خوش اخلاقی سنگین تر نیست!

۲) برانگیخته شد تا بزرگواری‌های اخلاق کامل شود؛ زیرا سنگین‌ترین چیز در ترازوی (اعمال)، اخلاق نیک است!

۳) برای تکمیل شایستگی‌های اخلاقی آمد؛ چراکه خوش اخلاقی در ترازوی (اعمال) چیز سنگینی است!

۴) فرستاده شد تا شایستگی‌های اخلاق را کامل کند؛ بی‌گمان سنگین‌ترین چیز در ترازوی (اعمال) خوش رفتاری است!

۱۰۲- «علینا أن نستغیث بالله فی المشاكل الّتی نواجهها فی الحیاة و قد تُمرّر عیشنا!»:

۱) بر ما واجب است که به خداوند متوسّل شویم در مشکلاتی که زندگی ما را تلخ کرده‌اند!

۲) ما باید در مشکلاتی که در زندگی با آن‌ها مواجه می‌شویم و گاهی زندگی ما را تلخ می‌کنند، از خدا کمک بخواهیم!

۳) مصیبت‌هایی که در زندگی با آن‌ها مواجه می‌شویم و گاهی زندگی را برای ما تلخ می‌کنند، در مواجهه‌شان از خدا کمک می‌جوییم!

۴) بر ماست که در مشکلاتی که بعضاً زندگی‌مان با آن‌ها تلخ می‌شود، از خدا کمک بجوییم!

۱۰۳- عین الخطأ:

۱) «أُنشِدْ بَعْضَ الشُّعْرَاءِ أَبْيَاتًا مَمْزُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ»: بعضی از شاعران ابیاتی آمیخته به عربی را سرودند.

۲) «وَصَفَتْ كُلَّ مَلِيحٍ كَمَا تُحِبُّ وَ تَرْضَى»: هر بانمکی را همان‌طور که دوست داری و می‌پسندی توصیف کردم.

۳) «فَهَمْتُ أَنْ فِي بُعْدِهَا عَذَابًا وَ فِي قُرْبِهَا السَّلَامَةُ»: فهمیدم که در دوری‌اش عذاب و در نزدیکی‌اش سلامتی (آرامش) است.

۴) «إِنْ هَجَرَنِي أَصْدِقَائِي سِوَاءَ عَشِيَّتِي وَ غَدَاتِي»: اگر دوستانم را رها کنم شب و روز برای من یکسان است.

۱۰۴- عین الخطأ فی المفهوم:

۱) «و جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا»: گر بد نکند، بد نخواهد دید!

۲) الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السُّوءِ: تنهایی به بسی ز هم‌جالس بد!

۳) سَلِّ الْمَصْنَعِ رَكْبًا تَهِيمَ فِي الْفَلَوَاتِ: آب در کوزه و ما تشنه لبان می‌گردیم!

۴) «يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيْمَاهُمْ»: رنگ رخسار خبر می‌دهد از سرّ درون!

۱۰۵- عین الصَّحیح فی مفرد کلمة «مَحامِد»:

نهایی

(۱) مَحْمِدة (۲) حَامِد (۳) حَمْد (۴) حَمِيدة

۱۰۶- عین الخطأ عن المفردات:

- (۱) قد بَيَّنَّ بعض العلماء أنَّ تبادل المفردات بين اللُّغات مفيدٌ لها! (مرادف): أظهرَ، نافع
- (۲) علينا الابتعاد عن الأراذل و النهي عن المنكر! (متضاد): الاقتراب، الأفاضل، المعروف
- (۳) يعودُ العاملُ إلى حديقتنا لينقلَ الأحجار لبناء الجدار! (مرادف): يرجعُ، لينتقلُ
- (۴) من القبيح أن تكذبَ لمن هو لكَ صادقٌ! (متضاد): الجميل، أن تصدقَ، كاذب

۱۰۷- عین غير المناسب للفرغين: «في الأسبوع الماضي ذهبتُ إلى ... جدتي لمساعدته.»

(۱) مطعم (۲) متبجر (۳) مزرعة (۴) مفتاح

۱۰۸- عین الخطأ فی ضبط حركات الكلمات:

- (۱) تَنفَتِحِ الأزهارُ في الربيع!
- (۲) والدي يُشْتَغِلُ في مُطَبَّعةٍ ثقافية!
- (۳) في قلبِ المتواضعِ تعمُرُ الحكمةُ!
- (۴) أعبدُ الناسَ أقامَ الفرائضَ!

۱۰۹- عین اسم المبالغة فيه كثرة الصفة:

نهایی

- (۱) لی جوالٌ قد تفرغُ بطاريتُه من الشحن.
- (۲) العَمالُ في المصانعِ يصنعونَ سيارةً كهربائيةً.
- (۳) أنا رسامٌ أرسمُ صورةَ الأشخاصِ والأشجارِ على السبورة.
- (۴) إنَّ اللهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ وَهُوَ عَلَّامَةُ الْغَيْبِ.

۱۱۰- عین ما فيه اسم الفاعل، اسم المفعول، اسم المكان و اسم التفضيل معاً:

نهایی

- (۱) دافعَ عَنِ الحُكَّامِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي مُجَاهَدَةِ الشَّيَاطِينِ فِي أَصْعَبِ المعاركِ.
- (۲) أكثرُ المَلَاعِبِ مُجَهَّزَةٌ بِالمَصَابِيحِ الكهربيةِ أمامَ المُتَفَرِّجِينَ.
- (۳) خيراُ شعراءُ أنشدوا أشعاراً حول مَضامينِ الحُبِّ و الفراقِ بعيدينَ عَنِ الوَطَنِ و بيوتهم.
- (۴) الدنيا مَرْعَةٌ الآخِرَةُ وَ مُصَاحِبَةُ الأَشْرَارِ لا تكونُ فيها مُناسبةً.

فلسفه

چیستی فلسفه / ریشه و شاخه‌های
فلسفه / فلسفه و زندگی
درس ۱ تا پایان درس ۳
صفحه ۱ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۱۱- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره سؤالات بنیادین که به ذهن انسان می‌رسند صحیح نیست؟

- ۱) گاه و بی‌گاه برخی از سؤالات خاص در ذهن انسان می‌جهند که می‌توانند ساعات طولانی ما را به تفکر وا دارند.
- ۲) انسان همیشه و به‌صورت جدی به سؤال‌های خاص می‌پردازد و رسیدن به پاسخ سؤال‌ها دغدغه خاطرش می‌شود.
- ۳) بسیاری از انسان‌ها اغلب از سؤالات خاص عبور کرده و درباره آن‌ها نمی‌اندیشند.
- ۴) گاهی انسان‌ها بعد از اندکی تفکر درباره سؤالات خاص به امور دیگری می‌اندیشند.

۱۱۲- جهانگردی به کشور آفریقا سفر می‌کند و با دیدن سیل عظیمی از کودکان گرسنه به این می‌اندیشد که چرا عده‌ای در ثروتمندترین

کشورها و ایدئال‌ترین شرایط به دنیا می‌آیند و عده‌ای حتی آب تمیز برای خوردن ندارند؟ پس عدالت کجاست؟ سپس به این می‌اندیشد که شاید همه آنچه ما می‌بینیم ظاهر ماجرا است و هر کس به اندازه خود در زندگی رنج می‌برد. همچنین این وضعیت حاصل استثمار و عملکرد بد انسان‌ها است و نه کار خداوند و به این نتیجه می‌رسد که خداوند ذاتاً عادل است و اگر ناعدالتی در جهان وجود دارد حاصل رفتار نادرست انسان‌ها است.

قسمت‌های مشخص شده در مثال بالا به کدام یک از مراحل تفکر اشاره دارد؟

- ۱) روبه‌رو شدن با مجهول فلسفی / تحقق شناخت
- ۲) طرح پرسش‌های فلسفی / رسیدن به دریافت فلسفی
- ۳) روبه‌رو شدن با مسئله فلسفی / انتخاب معلومات متناسب
- ۴) طرح پرسش‌های فلسفی / رجوع به معلومات

۱۱۳- تحول معنایی کدام واژه صحیح است؟

- ۱) سوفیست: مغالطه‌کار ← فیلسوف
- ۲) فیلسوفیا: دانشمند ← دوستدار دانایی
- ۳) سوفیست: مغالطه‌کار ← دانشمند
- ۴) فیلسوفیا: دوستداری دانایی ← فلسفه به معنای دانش خاص

۱۱۴- موضوع فلسفه چیست و در کدام گزینه به شباهت فلسفه و ریاضیات اشاره شده است؟

- ۱) ویژگی‌های مربوط به هستی موجودات - پایه و اساس سایر علوم هستند.
- ۲) بررسی حقیقت جهان و موجودات خاص - تنها با عملیات فکری به پاسخ می‌رسند.
- ۳) حقیقت انسان و جهان - استفاده از ابزار و حواس به حل مسائل آن‌ها کمکی نمی‌کند.
- ۴) اصل و اساس هستی - کشف مجهول با استفاده از عقل و تجربه صورت می‌گیرد.

۱۱۵- اگر دانش فلسفه همانند یک «درخت» باشد، کدام گزینه می‌تواند به منزله شاخه این درخت باشد؟

- ۱) فلسفه تاریخ
- ۲) معرفت‌شناسی
- ۳) هستی‌شناسی
- ۴) فلسفه اولی

۱۱۶- هریک از موارد زیر به ترتیب به کدام یک از دیدگاه‌های فلسفه علوم اجتماعی اشاره دارد؟

نهایی

الف) مسئولین دولتی به مردم می‌گویند آموزش دولتی و رایگان برای تمام اقشار فراهم خواهد شد.

ب) مدیران کارخانه‌های مختلف کشور معتقد هستند بخش خصوصی نباید واگذار شود و باید به این بخش بهای بیشتری دهند.

(۲) لیبرالیسم / سوسیالیسم

(۱) سوسیالیسم / لیبرالیسم

(۴) لیبرالیسم / لیبرالیسم

(۳) سوسیالیسم / سوسیالیسم

۱۱۷- کدام مطلب صحیح نیست؟

(۱) همه انسان‌ها درباره جهان، مرگ، عدالت و ... باورهایی دارند که گاهی با باورهای دیگران یکسان‌اند.

(۲) کسب شخصیت مستقل از نتایج اندیشیدن فیلسوفانه است.

(۳) فلسفه هرکس باورهای او را می‌سازد و نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف دارد.

(۴) کسانی که می‌خواهند به ریشه باورهای خود برسند و چرایی آن‌ها را بیابند، اهل تفکر فلسفی هستند.

۱۱۸- در کدام گزینه به پیامد تفکر فیلسوفانه از لحاظ شخصیتی اشاره شده است؟

نهایی

(۲) دستیابی به آزاداندیشی

(۱) یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها

(۴) کسب باورهایی درباره جهان، مرگ، عدالت و ...

(۳) قرارگرفتن تمام بنیان‌های فکری در چارچوب عقل و منطق

۱۱۹- کدام گزینه درباره فواید تفکر فلسفی صحیح است؟

(۱) به کمک فلسفه می‌توانیم تفکرات غلط را از اندیشه‌های صحیح تشخیص دهیم.

(۲) منطق و استدلال منطقی متفکران حق‌طلب و دلسوز در سیاست مؤثر واقع می‌شود.

(۳) اگر انسان قدرت تفکر خود را افزایش دهد و با استفاده از قواعد تفکر در امور فلسفی بیندیشد، به فوایدی از جمله دوری از مغالطه‌ها دست می‌یابد.

(۴) فیلسوف همانند عموم مردم درباره مسائل بنیادین می‌اندیشد ولی تابع برهان، اشخاص، تعصب و تبلیغات نیست.

۱۲۰- در چه صورتی در تمثیل غار زندانی می‌تواند اشیای واقعی را بشناسد؟

(۲) اتفاقی‌بودن پاره‌شدن زنجیر زندانی

(۱) قرارگرفتن کامل در معرض نور و روشنایی

(۴) خوگرفتن تدریجی با نور

(۳) خیره‌شدن به خود روشنایی

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۲ شهریور

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

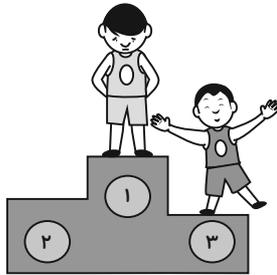
حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
حمیدرضا رحیم‌خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، نیلوفر امینی، حمید گنجی، مرجان جهان‌بانی، فاطمه راسخ، فرزاد شیرمحمدلی، سجاد محمدنژاد	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

مدت زمان پاسخگویی
 ۳۰ دقیقه

۲۵۱- هدف سازنده تصویر زیر کدام است؟

- (۱) ایجاب رابطه مستقیم بین موقعیت ظاهری و احساسات
- (۲) سلب لزوم وجود رابطه مستقیم بین موقعیت ظاهری و احساسات
- (۳) اثبات محدودیت خواسته‌ها و توانایی‌ها
- (۴) اثبات نامحدود بودن خواسته‌ها و توانایی‌ها

۲۵۲- تصویر زیر کدام رفتار را به یاد می‌آورد؟

- (۱) نفاق
- (۲) پرخاش
- (۳) عزلت
- (۴) غرور

* متن زیر از کتاب «قدرت بی‌قدرتان» از «نشر نو» برگزیده شده است. بر اساس استدلال‌های متن، به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

ایدئولوژی که تفسیر ساختار قدرت از واقعیت است، همیشه در نهایت تحت‌الشعاع منافع ساختار قدرت قرار می‌گیرد. بنابراین، در دل ایدئولوژی گرایشی طبیعی برای جداکردن خودش از واقعیت و خلق جهانی از ظواهر و تبدیل شدن به یک آیین وجود دارد. در جوامعی که رقابتی عمومی برای کسب قدرت وجود دارد و در نتیجه آن، قدرت تحت نظارت عمومی است، طبیعتاً نحوه مشروعیت بخشیدن ایدئولوژیک قدرت به خودش هم تحت نظارت عمومی قرار می‌گیرد. بنابراین در چنین شرایطی همیشه عوامل تصحیح‌کننده معینی وجود دارند که به نحو مؤثری نمی‌گذارند ایدئولوژی به طور کلی دست از واقعیت بشوید. اما در نظام‌های توتالیتر خبری از این عوامل تصحیح‌کننده نیست، و در نتیجه چیزی نیست که بتواند جلودار هر چه دورتر شدن ایدئولوژی از واقعیت و تبدیل شدن تدریجی‌اش به آن چیزی شود که در نظام‌های پساتوتالیتر می‌بینیم: جهانی از ظواهر، آیین صرف، زبانی صوری و تشریفاتی که هیچ ربط معنایی به واقعیت ندارد و بدل به مجموعه‌ای از علائم آیینی شده است که شبه‌واقعیت را به جای واقعیت می‌نشانند.

۲۵۳- با استدلال‌های متن بالا، کدام واژه‌ها عبارات زیر را بهتر کامل می‌کند؟

- (الف) امکان رسیدن به قدرت برای عموم مردم... استحالة ایدئولوژی به یک آیین است.
- (ب) قدرتی که تحت نظارت عمومی باشد، برای استحالة ایدئولوژی به سود خود، توانایی... دارد.
- (۱) مانع - کمتری
  - (۲) مانع - بیشتری
  - (۳) تسهیل‌گر - بیشتری
  - (۴) تسهیل‌گر - کمتری

۲۵۴- فارغ از صحت، کدام گزینه استدلالی در مخالفت با گفته‌های متن بالا نیست؟

- (۱) ایدئولوژی‌ها از آغاز نیز اموری صوری و زبانی و دور از واقعیت بوده‌اند و تغییرات آنان به مرور زمان، یک فرایند طبیعی و تدریجی در حیات بشری است.
- (۲) ایدئولوژی که از جهان واقع جدا شده باشد، امری ظاهری و تثبیت و گسترش منافع صاحبان قدرت، از کاربردهای افزوده شده آن است.
- (۳) وجود عوامل تصحیح‌کننده در یک جامعه، به معنای منحصرنشدن ایدئولوژی به یک آیین نیست، بلکه صرفاً ماهیت آیین‌هاست که متفاوت است.
- (۴) باورهای انسان‌ها به امور متفاوت است، بنابراین واقعیت منحصربه‌فردی وجود ندارد که معیار قضاوت درستی یا نادرستی یک ایدئولوژی باشد.

۲۵۵- به کدام ویژگی جالینوس طبیب در متن زیر اشاره شده است؟

یکی را از مشاهیر شهر اسکندریه به عهد جالینوس سر دست درد گرفت و بی قرار شد و هیچ نیارامید. جالینوس را خبر کردند. مرهم فرستاد که بر سر کتف او نهند. همچنان کردند که جالینوس فرموده بود. در حال درد بنشست و بیمار تندرست گشت و اطبا عجب بماندند. پس از جالینوس پرسیدند که: «این چه معالجت بود که کردی؟» گفت: «آن عصب که بر سر دست درد می‌کرد مخرج او از سر کتف است. من اصل را معالجت کردم فرع به شد.»

(۲) مؤمن

(۱) رقیق‌الخلق

(۴) شریف

(۳) جید‌الحدس

* در دو پرسش بعدی، تعیین کنید پس از مرتب کردن عبارتها برای ساخت یک متن درست، کدام گزینه در جایگاه سوم قرار می‌گیرد.

۲۵۶-

- (الف) بخش دوم کتاب درباره تاریخ کرمان است و مؤلف ضمن شرح برخی رویدادهای سلطنت، به اهتمام او در امور وقفی پرداخته است.
- (ب) «تاریخ شاهی» کتابی به پارسی درباره دوران حکومت سلسله قراختائیان کرمان در سده هفتم است.
- (ج) ناصرالدین منشی، مؤلف تاریخ شاهی را خواجه شهاب‌الدین ابوسعید معرفی کرده‌است که آن را در دو بخش تنظیم کرده است.
- (د) هریک از بخش‌های کتاب فصول متعددی دارد، بخش نخست از سیاست مدن، اخلاق و خصال پادشاهان و وزیران و ... است.

(۲) ب

(۱) الف

(۴) د

(۳) ج

۲۵۷-

- (الف) نخست از پیکر کشتی در آن یم / نبیند هیچ غیر از نوک پرچم
- (ب) دلیل اولینش گردی آب / به دریا اندر آ، این نکته دریاب
- (ج) زمین گرد است مانند گلوله / نیوتون کرده واضح این مقوله
- (د) کسی کو بیندی یم را به ساحل / شود از دور با کشتی مقابل

(۲) ب

(۱) الف

(۴) د

(۳) ج

۲۵۸- برای پیدا کردن رقم یکان عدد A ، عدد حاصل از عملیات زیر، کدام داده (ها) کافی است؟

$$A = 11 + 12 + 13 + 14 + \dots + n$$

الف) n عددی دورقمی و مضرب ۷ است.

ب) باقی مانده تقسیم n بر عدد ۱۳، عدد ۲ است.

۱) داده «الف» کافی است. به داده «ب» احتیاجی نداریم.

۲) داده «ب» کافی است. به داده «الف» احتیاجی نداریم.

۳) هیچ یک از دو داده به تنهایی کافی نیست اما اگر هر دو داده باشد، به پاسخ می‌رسیم.

۴) با وجود هر دو داده نیز به پاسخ نمی‌رسیم.

۲۵۹- شخصی ادعا می‌کند با محاسبات ریاضی بدون آن که سنّ شما را بپرسد، آن را به درستی حدس می‌زند. برای این کار باید مراحل زیر را طی کنید.

الف) عدد سنّ خود را - بدون آن که به ما بگویید - با عدد چهار جمع کنید.

ب) عدد حاصل را در عدد پنج ضرب و سپس n واحد به آن اضافه کنید.

ج) از دو برابر عدد حاصل، شصت و چهار واحد کم کنید و صفر را از یکان بردارید.

د) عدد حاصل، سنّ شماست.

برای آن که محاسبات بالا همواره درست باشد، به جای n باید چه عددی قرار داد؟

۸ (۲)

۴ (۱)

۱۶ (۴)

۱۲ (۳)

۲۶۰- عدد حاصل از تفاضل عددی طبیعی از مربع خودش ...

۲) حتماً فرد است.

۱) حتماً زوج است.

۴) ممکن است عددی زوج یا عددی فرد، اول یا غیر اول باشد.

۳) قطعاً عددی اول نیست.

* در دو پرسش بعدی بر اساس داده‌های هر سؤال، اگر مقدار «الف» بزرگ‌تر است گزینه «۱»، اگر مقدار «ب» بزرگ‌تر است گزینه «۲»، اگر مقادیر

«الف» و «ب» با هم مساوی است گزینه «۳» و اگر با اطلاعات داده شده نسبت این دو معلوم نیست، گزینه «۴» را انتخاب کنید.

۲۶۱- در یک انتخابات فرضی، آقای «الف» با ۳۵٪ و آقای «ب» با ۳۰٪ آرا به ترتیب اول و دوم شدند ولی چون هیچ یک نتوانستند آرای اکثریت (بالای ۵۰٪) را

کسب کنند، انتخابات بین این دو تن به دور دوم کشیده شد. در دور دوم، ۱۰٪ از واجدان شرایط رأی دادن که در انتخابات رأی نداده بودند، به آقای

«الف» و ۷۰٪ از ایشان به آقای «ب» رأی دادند. تعداد رأی آقایان «الف» و «ب» در دور دوم انتخابات ...

۲۶۲- در یک فضای آزمایشگاهی اثبات شده است با نابود شدن هر واحد از «الف»، سه واحد به «ب» اضافه می‌شود. اگر فضا را به گونه‌ای تنظیم کنیم که در

آغاز ۱۰۰۰ واحد «الف» و ۵۰۰ واحد «ب» داشته باشیم و در هر ۳ ثانیه، ۲ واحد «الف» نابود شود، سه دقیقه پس از شروع فرایند ...

۲۶۳- اگر مهره‌هایی را که داریم به بسته‌های ۵ تایی یا ۱۱ تایی تقسیم کنیم، ۴ مهره اضافه می‌ماند. اگر مهره‌ها را به بسته‌های ۷ تایی تقسیم کنیم،

۲ مهره اضافه می‌ماند. می‌دانیم عدد تعداد مهره‌هایی که داریم، کم‌ترین عدد ممکن است که شرایط بالا را دارد. اگر مهره‌ها را هشت تا هشت تا تقسیم

کنیم، چند مهره اضافه می‌ماند؟

۲ (۲)

۱ (۱)

۶ (۴)

۳ (۳)

۲۶۴- از معادله زیر که ضرب یک عدد سه‌رقمی در یک عدد دورقمی است، حاصل $\square + \square \times \square$ کدام است؟

$$\begin{array}{r} \square \square \square \\ \times \square \square \\ \hline \square \square \square \square \end{array}$$

۱ (۲)

۱ (صفر)

۳ (۴)

۲ (۳)

۲۶۵- مژگان متولد ۲۶ خرداد ۱۳۲۰ هجری خورشیدی است. سن او را طبق جدول زیر با M نشان می‌دهیم.

۲۶ خرداد ۱۳۲۰	۲۶ خرداد ۱۳۲۱	۲۶ خرداد ۱۳۲۲
M = ۰	۱	۲

روزی که M = ۲۱ شد، نخستین فرزند مژگان، «رها» به دنیا آمد. دقیقاً دو سال بعد، فرزند دوم مژگان «دنیا» نیز به دنیا آمد. سن رها و دنیا را نیز

مطابق با جدول بالا، با R و D نشان می‌دهیم. تعیین کنید از زمانی که D عددی در دسته اعداد طبیعی است، تا پایان سده چهاردهم میلادی،

چند بار حاصل تقسیم $\frac{M}{R+D}$ عددی طبیعی بوده است؟

۲ (۲)

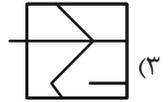
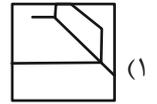
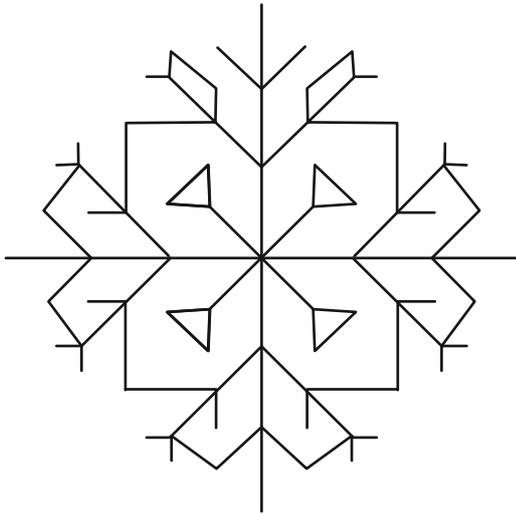
۱ (۱)

۴ (۴)

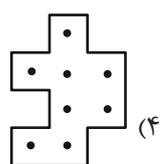
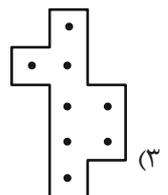
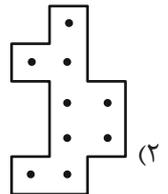
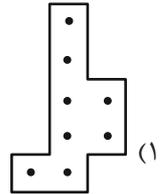
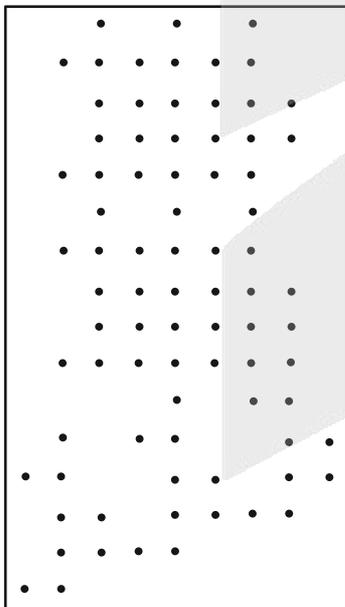
۳ (۳)

۲۶۶- کدام گزینه جزئی از شکل زیر نیست؟

۲۶۷- شکل زیر از تکرار بی دوران کدام گزینه حاصل شده است؟

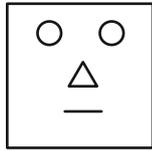

۲۶۸- در کدگذاری زیر، گزینه جایگزین علامت سؤال کدام است؟

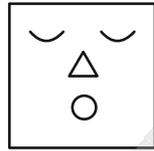
ABC

BAD

DBC

?

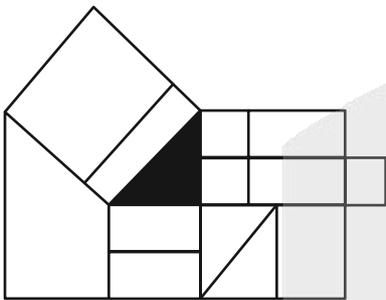
ACD (۲)

DAB (۱)

BDC (۴)

CAB (۳)

۲۶۹- چند مستطیل در شکل زیر هست که حداقل بخشی از یکی از ضلع‌های آن، بر حداقل بخشی از مثلث رنگی شکل مماس باشد؟

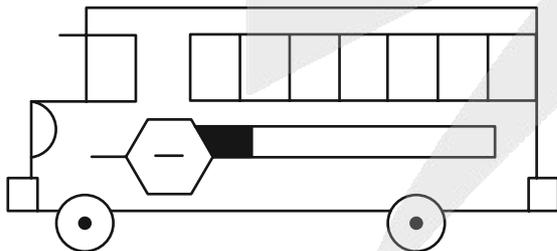
۱۲ (۱)

۱۳ (۲)

۱۴ (۳)

۱۵ (۴)

۲۷۰- چند مستطیل در شکل زیر هست؟

۲۴ (۱)

۲۸ (۲)

۳۲ (۳)

۳۶ (۴)

خودارزیابی توجه و تمرکز

بخش چهارم: ارزیابی تغییر توجه Shifting attention آزمون ۲ شهریور ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم بردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز و به سرعت از یک کار به کار دیگر، توجهم را تغییر دهم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۲. من می‌توانم در طول مدرسه به راحتی توجهم را از یک موضوع به موضوع دیگر تغییر دهم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۳. وقتی یک فعالیت جدید شروع می‌شود، من می‌توانم به سرعت توجه خود را دوباره متمرکز کنم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۴. من می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز، خود را با تغییرات برنامه درسی هماهنگ کنم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۵. من می‌توانم در طول بحث‌های گروهی توجهم را از یک موضوع به موضوع دیگر تغییر دهم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۶. وقتی معلم موضوع تدریس را تغییر می‌دهد، من به سرعت می‌توانم تمرکز را تغییر دهم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۷. من می‌توانم بین انواع مختلف مسائل و سوالات بدون از دست دادن تمرکز، جابجا شوم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۸. من به راحتی می‌توانم از یک کلاس به کلاس درس جدید دیگر بروم و متمرکز بمانم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۹. من می‌توانم تمرکز را از یک پروژه به پروژه دیگر بدون مشکل تغییر دهم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۸۰. وقتی از من خواسته می‌شود تکلیف جدیدی را انجام دهم، می‌توانم به سرعت روی آن تکلیف تمرکز کنم.
 ۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

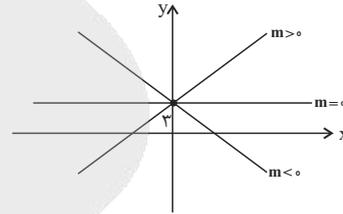

ریاضی و آمار (۱)

گزینه ۱- «۱»

(علی آزار)

با توجه به این که عرض از مبدأ خط مورد نظر $h=3$ است. برای آن که از ناحیه سوم عبور نکند، باید شیب خط منفی و یا صفر باشد. (مطابق شکل زیر)

ملاحظه می شود خطی که شیب آن مثبت است از ناحیه سوم نیز عبور می کند.

$$\Rightarrow m \leq 0 \Rightarrow a-1 \leq 0 \Rightarrow a \leq 1$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه ۵۶ تا ۶۱)

گزینه ۲- «۲»

(علی آزار)

محور تقارن سهمی $y = ax^2 + bx + c$ خط $x = -\frac{b}{2a}$ است. در نتیجه:

$$-\frac{-(k+2)}{2 \times 2} = 3 \Rightarrow k+2 = 12 \Rightarrow k = 10$$

$$y = 2x^2 - 12x - c \xrightarrow{(0,-1)} -1 = 2 \times 0 - 12 \times 0 - c \Rightarrow c = 1$$

$$\Rightarrow y = 2x^2 - 12x - 1$$

چون دهانه سهمی رو به بالا باز می شود، کمترین مقدار سهمی روی محور تقارن سهمی (رأس سهمی) قرار دارد. بنابراین:

$$\xrightarrow{x=3} y = 2(3)^2 - 12(3) - 1 = 18 - 36 - 1 = -19$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

گزینه ۳- «۳»

(علی آزار)

اگر دو نقطه از سهمی دارای عرض یکسان باشند، میانگین طول آن ها برابر طول رأس سهمی است. دو نقطه به طول های $m-1$ و $m+1$ دارای عرض یکسان $\sqrt{n}$ هستند، پس میانگین طول آن ها یعنی m ، طول رأس سهمی است و در نتیجه عرض رأس سهمی -1 است. از آن جا که سهمی از نقطه ای به عرض $\sqrt{n}$ گذشته است و $\sqrt{n} > -1$ پس نقطه رأس سهمی، پایین ترین نقطه سهمی است و دهانه سهمی رو به بالا است. به طور کلی سهمی به این شکل است:

خطوطی با عرض بیشتر از -1 می توانند دو برخورد با سهمی داشته باشند، یعنی $k > -1$.

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

گزینه ۴- «۳»

(علی آزار)

معادله خط گذرنده از نقطه $(1, -1)$ با شیب m را می نویسیم:

$$\Rightarrow y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - (-1) = m(x - 1) \Rightarrow y + 1 = m(x - 1)$$

حال عرض نقطه A و طول نقطه B را بر حسب m به دست می آوریم:

$$A: x = 0 \Rightarrow y + 1 = -m \Rightarrow y_A = -m - 1$$

عرض نقطه A منفی است، آن را قرینه می کنیم تا انداره قاعده مثلث به دست آید:

$$OA = m + 1$$

$$B: y = 0 \Rightarrow 1 = m(x - 1) \Rightarrow 1 = mx - m \Rightarrow x = \frac{1}{m} + 1 \Rightarrow OB = \frac{1}{m} + 1$$

برای محاسبه مساحت داریم:

$$S = \frac{1}{2} \times OA \times OB \Rightarrow S(m) = \frac{1}{2} \times (m+1) \left(\frac{1}{m} + 1\right)$$

$$\Rightarrow S(m) = \frac{(m+1)^2}{2m}$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه ۵۶ تا ۶۱)

گزینه ۵- «۱»

(مهمر بصیرایی)

$$x_s = \frac{-b}{2a} = -\frac{4}{2 \times 2} = -1$$

$$y_s = 2(-1)^2 + 4(-1) - 1 = 2 - 4 - 1 = -3$$

$$\Rightarrow S(-1, -3)$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

گزینه ۶- «۲»

(مهمر بصیرایی)

در سهمی به فرم $y = a(x-h)^2 + k$ خط $x = h$ محور تقارن سهمی است. پس خط $x = 1$ محور تقارن سهمی داده شده است.

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

گزینه ۷- «۴»

(مهمر بصیرایی)

$$3x + 4y = 0 \Rightarrow 4y = -3x \Rightarrow y = -\frac{3}{4}x \Rightarrow \text{شیب خط} = -\frac{3}{4}$$

دو خط موازی شیب های برابر دارند. بنابراین:

$$y - 3 = -\frac{3}{4}(x - 4) \Rightarrow y = -\frac{3}{4}x + 3 + 3 \Rightarrow y = -\frac{3}{4}x + 6$$

$$\Rightarrow f(x) = -\frac{3}{4}x + 6$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه ۵۶ تا ۶۱)

گزینه ۸- «۲»

(مهمر بصیرایی)

طول نقطه برخورد خط با محور x ها:

$$f(x) = 0 \Rightarrow 4x + 7 = 0 \Rightarrow x = -\frac{7}{4}$$

عرض نقطه برخورد خط با محور y ها:

$$f(0) = 4(0) + 7 = 7$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه ۵۶ تا ۶۱)

۹- گزینه «۱»

(معمد بگیری)

کمترین مقدار تابع درجه دوم در رأس سهمی است: پس:

$$x_s = -3 \Rightarrow -\frac{6}{2a} = -3 \Rightarrow -6a = -6 \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow y_s = (-3)^2 + 6(-3) - 2 = -11$$

$$\Rightarrow \text{برد تابع} = \{y \mid y \geq -11\}$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

۱۰- گزینه «۳»

(معمد بگیری)

ابتدا y را بر حسب x به دست می آوریم:

$$2x + y = 60 \Rightarrow y = 60 - 2x$$

$$xy = x(60 - 2x) = -2x^2 + 60x$$

$$x_s = -\frac{60}{2 \times (-2)} = 15 \Rightarrow y_s = -2(15)^2 + 60(15) = 450$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۴»

(معمد نورانی)

ویژگی‌های نثر دوره سامانی عبارت‌اند از:

ایجاز و اختصار در لفظ و معنا

تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی

کوتاهی جملات

لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد

بهره‌گیری کمتر از لغات عربی.

افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی.

موارد «الف» و «پ» از ویژگی‌های نثر غزنوی و سلجوقی است.

(سبک فراسانی، صفحه ۶۲ و ۶۳)

۱۲- گزینه «۳»

(معمد نورانی)

کتاب‌های «تفسیر طبری» و «تاریخ بلعمی» از آثار دوره سامانی است.

(سبک فراسانی، صفحه ۶۵)

۱۳- گزینه «۲»

(سعید بعفری)

مشبه: مهر (خورشید) / مشبه‌به: آتش (هر دو طرف تشبیه حسی است).

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر چهار «بر» حرف اضافه برای چهار متمم است.

گزینه «۳»: شعر، تغزلی و عاشقانه است و حماسی نیست.

گزینه «۴»: شعر، اندرزگونه نیست.

(سبک فراسانی، صفحه ۶۲ و ۶۳)

۱۴- گزینه «۲»

(اعظم نوری‌نیا)

آیات «ب» و «ث» ترصیع و سایر ابیات، موازنه دارند.

(موازنه و ترصیع، صفحه ۷۳ و ۷۴)

۱۵- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

پاسخ تشریحی: در بیت این گزینه، موازنه به کار رفته است. واژه‌های دو

مصراع، سجع متوازی و متوازن دارند.

هشت خلدش یک ستانه

↓ ↓ ↓ ↓

هفت دوزخ یک زبانه

(موازنه و ترصیع، صفحه ۷۳ و ۷۴)

۱۶- گزینه «۲»

(اعظم نوری‌نیا)

تشبیه: مثل کودک کعب همی‌بازد / جناس: می‌سوزد و می‌سازد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خطاب قرار گرفتن عقل: تشخیص / سجع ندارد.

گزینه «۳»: مصراع دوم کنایه از این است که هر کاری خوب یا بد، نتیجه

خودش را دارد. / سجع ندارد.

گزینه «۴»: واج آرایبی: تکرار واج‌های «ا» و «گ». تشبیه ندارد.

(ترکیبی)

۱۷- گزینه «۴»

(معمد نورانی)

دا	ز	م	می	د	ب	رین	نش	ک	چ	با	دان	ک	د	م
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U	U	-

(وزن شعر فارسی، صفحه ۷۰)

۱۸- گزینه «۲»

(معمد نورانی)

پ	لنگ	آف	کن
U	U-	-	-

فقط واژه «پلنگ‌افکن» بدون حذف همزه تلفظ شده است.

(وزن شعر فارسی، صفحه ۶۸)

۱۹- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: من نیز چشم از خواب خوش بر می‌نگردم پیش از این (من نیز

چشمز خابِ خُش بر می‌نگردم پی سزین)

گزینه «۲»: نه که قصاب به خنجر چو سر میش ببرد (نَکِ قِص صاب ب

خنجر چَ سَرِ میش ببرد)

گزینه «۴»: ولی خلاصه جان خاک آستانه توست (وَلِی خُلَاصِی جان خاکِ

آستانِ ی تُست)

(وزن شعر فارسی، صفحه ۶۸)

۲۰- گزینه «۲»

(اعظم نوری نیا)

مفهوم بیت این گزینه: شکایت از زمانه
مفهوم سایر ابیات: خودستایی شاعر

(مفهوم، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۱- گزینه «۳»

(آرمین ساعرنده)

«علینا أن ندعو»: ما باید دعوت کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «کلّ بلادٍ»: هر
کشوری (رد سایر گزینه‌ها) / «لیقضوا»: تا بگذرانند (رد گزینه «۱») / «عطلاتهم
الطویلة»: تعطیلات طولانی خود (رد سایر گزینه‌ها) / «بلادنا الجمیلة»: کشور
زیبایمان (رد گزینه «۲»)

(ترجمه، ترکیبی)

۲۲- گزینه «۲»

(آرمین ساعرنده)

«ربّ قیّة»: چه بسا گریه‌ای، شاید گریه‌ای / «لها نقص»: جمله و صغیه: که عیبی
دارد / «تعوض هذا النقص»: این عیب (نقص) را جبران می‌کند.

(ترجمه، صغیه ۶۸ و ۷۰)

۲۳- گزینه «۳»

(ولی‌اله نوروزی)

«هؤلاء الغواصون»: این غواصان / «یستطیعون»: می‌توانند
ترجمه درست عبارت: «این غواصان می‌توانند در اعماق اقیانوس عکس بگیرند».

(ترجمه، صغیه ۶۸)

۲۴- گزینه «۴»

(ولی‌اله نوروزی)

«خداوند»: الله / «بندگان»: عباده / «تقسیم نکرده»: ما قَسَم، ما قَسَم.

(تعریب، صغیه ۷۳)

۲۵- گزینه «۲»

(مریم آقاییاری)

ترجمه «۲»: آیا پاداش نیکوکاری جز نیکوکاری است؟!

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: روزگار دو روز است؛ روزی به سود تو و روزی به ضررتو.

گزینه «۳»: بادبی، زشتی اصل و نسب را می‌پوشاند.

گزینه «۴»: بهترین مردم، کسی است که به مردم سود برساند.

(مفهوم، صغیه ۹۲)

۲۶- گزینه «۲»

(مریم آقاییاری)

أغلق (بست) / فَتَحَ (باز کرد)

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) تبدیل کرد

(۳) فرستاده شد

(۴) تشریح کرد

(لغت، صغیه ۷۶)

۲۷- گزینه «۳»

(ولی‌اله نوروزی)

ترجمه عبارت: «همانا ایران از منطقه‌های تاریخی است و در آن باران‌های ماهی
است که گردشگران را از همه جهان جذب می‌کند.» که نادرست است.

(لغت و مفهوم، صغیه ۸۲)

۲۸- گزینه «۳»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«المُمرّضتان» (با کسره زیر تشدید) و «تَصَادَمَت» (با فتحه روی د) صحیح است.

(ضبط حرکات، صغیه ۹۱)

۲۹- گزینه «۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«إقرأ»: فعل امر / «تلك»: مفعول و مبنی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ضَرَبَ: فعل / مثلاً: مفعول معرب / نَسِيَ: فعل ماضی / خَلَقَ: مفعول معرب

گزینه «۳»: لَا يَكْلَفُ: فعل مضارع منفی / الله: فاعل / نَسَأَ: مفعول معرب

گزینه «۴»: تَحَسَّبُ: فعل مضارع / الدّلائین: فاعل جمع مکسر / سَكَتَ: مفعول

معرب / القرش: مضاف‌الیه / عدواً: مفعول معرب

(قواعد، صغیه ۸۵)

۳۰- گزینه «۱»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«تقدّم»: فعل مضارع مفرد مؤنث غائب، مصدرش «تقديم» بر وزن «تفعلیل» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «تَغَيَّرَ»: فعل ماضی مفرد مذکر غائب - از باب «تَفَعَّلَ» و مصدرش «تَغَيَّرَ».

گزینه «۳»: «تقدّم»: فعل ماضی - مفرد مذکر غائب از باب «تَفَعَّلَ» و مصدرش «تقدّم».

گزینه «۴»: «تَنَكَّرَ»: فعل ماضی - مفرد مذکر غائب از باب «تَفَعَّلَ» و مصدرش «تَنَكَّرَ».

(قواعد، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۱) - آشنا

۳۱- گزینه ۱

(کتاب جامع)

خبرکم: بهترین شما / لأهله: برای خانواده‌اش / أنا: من / لأهلی: برای خانواده‌ام

(ترجمه، صفحه ۷۹)

۳۲- گزینه ۴

(کتاب جامع)

«تستطیع»: می‌تواند / «الجرباء»: آفتاب‌پرست / «أن تدير»: که بچرخاند / «فی

اتجاهات مختلفة»: در جهت‌های مختلف / «دون أن تحرك»: بدون این‌که حرکت

دهد / «رأسها»: سرش

(ترجمه، صفحه ۷۰)

۳۳- گزینه ۳

(کتاب جامع)

صورت صحیح ترجمه: «و کرمان شناخته‌شده در تولید پسته است.»

(ترجمه، صفحه ۸۳)

۳۴- گزینه ۴

(کتاب جامع)

با توجه به ترجمه آیه شریفه (آیا مردم را به نیکی فرمان می‌دهید و خودتان را

فراموش می‌کنید؟! در صورت سؤال، درمی‌یابیم همه گزینه‌ها مفهوم نزدیکی با آن

دارند، اما مفهوم بیت گزینه «۴» (عاقلان سکوت می‌کنند و جاهلان

فراموش کارند!) قرابتی با آیه ندارد.

(لغت، صفحه ۷۹)

۳۵- گزینه ۲

(کتاب جامع)

«بندر ... برای تحویل گرفتن کالاها و ارسال آن‌هاست.» بازاری سر پوشیده (خطا)

ترجمه سایر گزینه‌ها: (۱) منطقه‌ای تجاری / (۳) ساحلی / (۴) ساحلی

(لغت، صفحه ۸۴)

۳۶- گزینه ۲

(کتاب جامع)

در گزینه «۲»: «أفضل» اسم و مبتدا و «بذل» خبر است، بنابراین جمله اسمیه

است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أكرم» فعل مضارع از باب «افعال» است و جمله فعلیه می‌باشد.

گزینه «۳»: «الكتاب» مفعول مقدم است و «قرأت» فعل و جمله فعلیه است.

گزینه «۴»: شروع اصلی جمله از «طالعت» می‌باشد، پس جمله فعلیه است.

(قواعد، صفحه ۷۲)

۳۷- گزینه ۳

(کتاب جامع)

در عبارت گزینه جواب، سه اسم مرفوع آمده است: ۱- اللّون: مبتدا و مرفوع /

۲- البنفسجی: صفت برای مبتدا و مرفوع به تبعیت از آن / ۳- مُهدی: خبر و

مرفوع

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دو اسم «الطالبُ و المُجدُّ» به ترتیب فاعل و صفت فاعل و مرفوع

هستند.

گزینه «۲»: تنها کلمه «العمالُ» که فاعل است، مرفوع می‌باشد.

گزینه «۴»: دو کلمه «مدیر و واقف» که به ترتیب مبتدا و خبر هستند، مرفوع‌اند.

(قواعد، صفحه ۸۵ و ۸۶)

توجه متن:

همه حیوانات به مقداری از خواب نیازمندند، خداوند آن را مایه آرامش و عامل

بازگرداندن نیرو و نشاط به بدن قرار داده است. پس حیواناتی که فکر می‌کنیم

نمی‌خوابند - مانند ماهی‌ها - آن‌ها نیز تسلیم خواب می‌شوند و در این حالت حرکت

نمی‌کنند. برخی ماهی‌ها پشت صخره‌های مرجانی و گیاهان دریایی مخفی می‌شوند

و به خواب عمیقی فرو می‌روند در حالی که چشمانشان در این حالت باز است تا

ماهی‌های دیگر فکر کنند که او خواب نیست.

۳۸- گزینه ۳

(کتاب جامع)

چرا ماهی پشت صخره‌ها می‌خوابد؟ برای این که نمی‌خواهد دشمنش او را ببیند.

(درک مطلب، ترکیبی)

۳۹- گزینه ۱

(کتاب جامع)

چگونه می‌فهمیم که ماهی خواب است؟ به این‌که او حرکت نمی‌کند. (عدم تحرک

در ماهی‌ها نشانه خواب آن‌ها است.)

(درک مطلب، ترکیبی)

۴۰- گزینه ۳

(کتاب جامع)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»، «بعض» مبتدا، در گزینه «۲»، «الأسماك» مضاف‌إلیه و در گزینه

«۴»، «المرجانیة» صفت است.

(درک مطلب، ترکیبی)

منطق

۴۱- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه نادرست:

هرچه وجوه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی تر است؛ اما نتیجه آن هیچ‌گاه قطعی نیست.

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه ۳۲ و ۳۳)

۴۲- گزینه «۳»

(موسی سپاهی)

برای مقابله با مغالطه تمثیل ناروا می‌توان از دو روش استفاده کرد: (۱) توجه به وجوه اختلاف: در این روش برخی وجوه اختلاف میان دو امر را مطرح می‌کنیم (رد گزینه «۱») نه این‌که به شباهت دو مورد اشاره کنیم (تأیید نادرستی گزینه «۳») (۲) راه دیگر مقابله با استقرای تمثیلی غلط، یافتن استدلال تمثیلی مخالف است. که نتیجه این استدلال تمثیلی مخالف متناقض و یا متضاد با استقرای تمثیلی اصلی می‌باشد. (رد گزینه «۲»)

نکته: فقط در روش دوم است که می‌توانیم یک مورد سوم به دو مورد مطرح شده اضافه کنیم یعنی با مورد سوم و یکی از دو مورد در استدلال اصلی، استدلالی جدید مطرح می‌کنیم. (رد گزینه «۴»)

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه ۳۴)

۴۳- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مورد اول، امیر فقط در دو برخورد با عراقی‌ها بدرفتاری دیده، اما نمی‌توان این بدرفتاری را به کل مردم عراق نسبت داد و این نشانه استقرای تعمیمی ضعیف است.

گزینه «۲»: در مورد دوم چون چندین مورد نظرسنجی انجام شده و پی در پی این نماینده پیروز شده، پس احتمال برنده‌شدنش زیاد است و استقرای تعمیمی قوی به شمار می‌رود و جواب مورد نظر همین گزینه است.

گزینه «۳»: در مورد سوم محسن با مقایسه گیربکس سه پراید، در مورد گیربکس همه پرایدها نتیجه‌گیری کرده که استقرایی ضعیف است.

گزینه «۴»: در مورد آخر هم با نتیجه امتحان دو دانش‌آموز نمی‌توان بدون در نظر گرفتن کل کلاس گفت که سطح امتحان عربی بسیار سخت بوده و این مورد هم استقرایی ضعیف است.

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه ۳۵ و ۳۸)

۴۴- گزینه «۳»

(موسی سپاهی)

برای داشتن استنتاج استقرایی قوی رعایت کردن نکاتی لازم است که عبارت هستند از:

(۱) تصادفی بودن نمونه‌ها

(۲) متفاوت بودن و از طیف‌های مختلف بودن نمونه‌ها

(۳) نسبت مناسب داشتن نمونه‌ها با جامعه آماری

در گزینه «۳» برعکس آمده است. تعداد نمونه‌ها باید با کل جامعه آماری نسبت مناسبی داشته باشد؛ نه برعکس.

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه ۳۷)

۴۵- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مورد اول، طی اتفاقاتی که افتاده، نتیجه‌گیری منطقی شده است و احتمال اتفاق ناگوار بالاست و استنتاج بهترین تبیین است.

گزینه «۲»: در مورد دوم با در نظر گرفتن هوای ابری و وجود ابر سیاه و هشدار هواشناسی، نتیجه بارش باران برای امروز گفته شده و این هم استنتاج بهترین تبیین است.

گزینه «۳»: در مورد سوم با بررسی علل خاموشی چراغ ماشین در نهایت به بهترین احتمال ممکن رسیدیم. پس استنتاج بهترین تبیین است.

گزینه «۴»: در مورد آخر، دسته‌کلید گم‌شده را فقط در مدرسه در نظر گرفته است؛ در حالی که شاید آن را اصلاً با خود نیاورده و در خانه باشد یا در طول مسیر آن را گم کرده باشد. پس این نمونه‌ای از استنتاج بهترین تبیین نیست. ضمناً قید «حتماً» در این گزینه مخالف با احتمالی بودن نتیجه در این استقرا است.

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه ۳۸ و ۳۹)

۴۶- گزینه «۳»

(موسی سپاهی)

برخی جملات خبری هستند یعنی قضیه می‌باشند. این نوع جملات، جملاتی بامعنا هستند که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق (درستی) و یا کذب (نادرستی) آن‌ها سخن بگوییم.

برخی جملات انشایی هستند یعنی خبری از عالم خارج نمی‌دهند. بلکه تمایلات، احساسات، خواسته‌ها و اموری از این دست را مطرح می‌کنند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پرسشی می‌باشد و نمی‌توان در مورد آن حکم و قضاوتی انجام داد.

گزینه «۳»: جمله استفهام انکاری می‌باشد و معنای آن این است: هیچ کس زهری و تریاقی (پادزهری) مانند نی ندیده است.

گزینه‌های «۲» و «۴»: این دو گزینه قابلیت صدق و کذب ندارند؛ زیرا معنای کاملی ندارند لذا نمی‌توانند قضیه باشند.

(قضیه فعلی، صفحه ۵۵ و ۵۶)

۴۷- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: شاعران بزرگ‌مرد دارای پندهای اخلاقی هستند. (موضوع: شاعران بزرگ‌مرد)

گزینه «۳»: سیل غمت خانه دل را ببرد. (محمول: برنده خانه دل)

گزینه «۴»: دانش‌آموزان تکالیفشان را تحویل دادند. (محمول: تحویل‌دهنده تکالیفشان)

نکته: دقت کنید که محمول قضایای گزینه‌های «۳» و «۴» بعد از استاندارد کردن این قضا با به‌دست آمده است.

(قضیه فعلی، صفحه ۵۶ و ۵۷)

اقتصاد

۵۱- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: هنگامی که کشور گرفتار رکود می‌شود، اشتغال کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد.

گزینه «۲»: در شرایط رکود، به دلیل وجود منابع بیکار، کشور در زیر مرز امکانات تولید قرار می‌گیرد.

گزینه «۴»: وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگری نیست.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۳ و ۸۵)

۵۲- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

(الف)

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر ⇒

نفر $۲,۴۳۰,۰۰۰ - ۸۲۵,۰۰۰ = ۳,۲۵۵,۰۰۰$ = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال

نفر $۲,۰۹۵,۰۰۰ - ۳۳۵,۰۰۰ = ۲,۴۳۰,۰۰۰$ = جمعیت فعال ⇒

جمعیت شاغل + جمعیت بیکار = جمعیت فعال

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار ⇒

نفر $۸۲۸,۰۰۰ - ۱,۲۵۷,۰۰۰ = ۲,۰۹۵,۰۰۰$ = جمعیت بیکار

$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ =$ نرخ بیکاری

درصد $۴۰ = \frac{۸۲۸,۰۰۰}{۲,۰۹۵,۰۰۰} \times ۱۰۰ =$ نرخ بیکاری

(ب)

با استخدام (مشغول به کار شدن) ۴۱,۹۰۰ نفر، تعداد بیکاران کاهش خواهد یافت، در نتیجه خواهیم داشت:

نفر $۷۹۶,۱۰۰ - ۴۱,۹۰۰ = ۸۳۸,۰۰۰$ = جمعیت بیکار جدید

$\frac{\text{جمعیت بیکار جدید}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ =$ نرخ بیکاری جدید

درصد $۳۸ = \frac{۷۹۶,۱۰۰}{۲,۰۹۵,۰۰۰} \times ۱۰۰ =$

نکته: در این حالت جمعیت فعال بدون تغییر باقی می‌ماند. چراکه جمعیت فعال از مجموع تعداد شاغلان و بیکاران به دست می‌آید، با توجه به صورت سؤال جمعیتی از بیکاران کاسته و به شاغلان افزوده می‌شود اما مجموع آن‌ها بدون تغییر باقی می‌ماند.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۵ و ۸۶)

۴۸- گزینه «۱»

(موسی سپاهی)

قضایای حمله دو دسته‌اند: ۱- قضایای شخصی: قضایای حمله که موضوع آن‌ها مفهومی جزئی می‌باشد. ۲- قضایای محصوره: قضایای حمله که موضوع آن‌ها مفهومی کلی می‌باشد.

گاهی اوقات موضوع قضایای حمله یک مجموعه مشخص می‌باشد. در چنین حالت‌هایی باید ببینیم که آیا قضیه مدنظر سورپذیر است یا خیر. اگر سورپذیر بود، قضیه محصوره است و اگر سورپذیر نبود، شخصی است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سورپذیر نیست، لذا شخصی است.

گزینه «۲»: سورپذیر است، در نتیجه محصوره است.

گزینه «۳»: سورپذیر است، لذا محصوره است.

گزینه «۴»: سورپذیر است، لذا محصوره است.

(قضیه عملی، صفحه ۵۸)

۴۹- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

«جزئی و کلی بودن سور قضیه که مربوط به مصادیق موضوع است، با جزئی و کلی بودن موضوع قضیه که مربوط به مفهوم موضوع است، متفاوت است و تنها در لفظ اشتراک دارند.» پس جواب درست گزینه «۳» است.

(قضیه عملی، صفحه ۵۸ و ۵۹)

۵۰- گزینه «۱»

(موسی سپاهی)

قضایای حمله محصوره چهار نوع هستند: موجبه کلی - سالبه کلی - موجبه جزئی - سالبه جزئی

قضیه‌ای که دارای سور «هر - هیچ» است را محصوره کلی و قضیه‌ای که دارای سور «بعضی» است را محصوره جزئی می‌نامند و قضیه‌ای که دارای نسبت «است» می‌باشد را موجبه و قضیه‌ای را که دارای نسبت «نیست» می‌باشد را سالبه می‌گویند. در همه گزینه‌ها قضیه کلی است: به جز گزینه «۱».

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قضیه‌ای غیراستاندارد است زیرا نمی‌توان سور کلی «هر» را با نسبت سالبه به کار برد. در نتیجه این قضیه جزئی است. (شکل استاندارد: بعضی انسان‌ها مبتلا به ویروس کرونا نیستند.)

گزینه «۲»: قضیه موجبه کلی است.

گزینه «۳»: قضیه سالبه کلی است.

گزینه «۴»: همانند قضیه گزینه «۲» می‌باشد.

(قضیه عملی، صفحه ۵۸ تا ۶۰)

۵۳- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

الف) بیکاری اصطلاحی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

ب) بیکاری دوره‌ای، هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.

ج) بیکاری ساختاری ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۷)

۵۴- گزینه «۲»

(زهرا مممری)

متناسب نمودار، در دستمزد ۴ میلیون تومان در بازار نیروی کار، با حالت تعادل روبه‌رو هستیم (در این حالت نه مازاد و نه کمبودی در عرضه یا تقاضای نیروی کار داریم)، بنابراین در سطح دستمزدهای بالاتر از ۴ میلیون تومان، با مازاد عرضه یا کمبود تقاضای نیروی کار روبه‌رو هستیم و در سطح دستمزدهای پایین‌تر از ۴ میلیون تومان با مازاد تقاضا یا کمبود عرضه نیروی کار روبه‌رو خواهیم بود.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۶ و ۸۷)

۵۵- گزینه «۴»

(علیرضا رشایی)

الف) عرضه‌کننده نیروی کار، همان کارگران هستند و تقاضاکنندگان نیروی کار، صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند و گاهی در اقتصاد به آن‌ها کارفرما هم می‌گویند.

ب) در فقر نسبی همیشه تعریف فقر نسبت به وضعیتی که ما در آن هستیم صورت می‌گیرد.

ج) دولت‌ها موظفانند از طریق حمایت از شرکت‌های تولیدی و مبارزه با فساد، با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶، ۸۹ و ۹۰)

۵۶- گزینه «۳»

(زهرا مممری)

الف) با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آن‌ها را با هم سنجید. عملاً پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها را به یکدیگر آسان می‌کند.

ب) علاوه بر مخارج روزمره، برخی مخارج غیرقابل پیش‌بینی وجود دارد.

افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به‌عنوان وسیله حفظ ارزش در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند. این وظیفه زمانی تحقق می‌یابد که پول بتواند در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ کند.

ج) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۵۷- گزینه «۴»

(کنگور، فارج از کشور ۱۳۰۲ نوبت دوم تیرماه)

– به دلیل مشکلات مبادله پایاپای (تهاتری) بشر برای مبادلات خود، از کالایی بادوام و فاسدشدنی و قابل تقسیم به تکه‌های کوچک و پرتعداد استفاده کرد.

– انتخاب برخی از فلزات مثل طلا و نقره، موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین‌ملتها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل‌ونقل را نیز رونق بخشید.

– چون افراد خود مبلغ چک را روی آن می‌نویسند به آن «پول تحریری» یا «پول» می‌گویند.

– این رسیده‌ها نخستین اسکناس‌ها بودند و طلا و نقره نگهداری شده نزد صرافان و بازرگانان پشتوانه آن‌ها بود.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۵۸- گزینه «۳»

(زهره ممدی)

الف) زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد. بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد.

ب) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، بانک مرکزی سیاست افزایش نقدینگی در گردش را به کار می‌گیرد. بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.

ج) افزایش ظرفیت‌های تولیدی - افزایش واردات

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۲ و ۱۰۳)

۵۹- گزینه «۳»

(کنکور فارج از کشور ۱۴۰۲ نوبت دوم تیرماه)

۶۰- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

(موجودی اسکناس) $= \frac{3}{4}x$ ارزش مسکوکات

واحد پولی $= \frac{3}{4} \times 2,560 = 1,920$ ارزش مسکوکات مردم

نکته: حساب‌های جاری اشخاص همان سپرده‌های دیداری است.

چک پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

واحد پولی $= 2,560 + 1,920 + 450 + 980 = 5,910$ حجم پول

واحد پولی $= 2,250$ شبه پول

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه پول

$720 +$ حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت $= 2,250$

واحد پولی $= 2,250 - 720 = 1,530$ حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت $\Rightarrow$

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

واحد پولی $= 5,910 + 2,250 = 8,160$ نقدینگی

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{تورم}$

$$\text{درصد} = 25 = \frac{192,000 - 152,600}{152,600} \times 100 = \text{تورم کشور A}$$

درصد $= 25 = \text{تورم کشور C} = \text{تورم کشور B} = \text{تورم کشور A}$

$$\text{کشور B} \Rightarrow \frac{25}{100} = \frac{x - 740,000}{740,000} \Rightarrow 0.25 \times 740,000 = x - 740,000$$

$$\Rightarrow x = 185,000 + 740,000 = 925,000 \text{ ریال}$$

$$\text{کشور C} \Rightarrow \frac{25}{100} = \frac{726,250 - y}{y} \Rightarrow 0.25y = 726,250 - y$$

$$\Rightarrow 1.25y = 726,250 \Rightarrow y = \frac{726,250}{1.25} = 581,000 \text{ ریال}$$

راه‌حل میان‌بر:

در این گونه سؤال‌ها که نرخ تورم را داده و قیمت ابتدای سال و یا انتهای

سال را از ما می‌خواهد، می‌شود خیلی راحت به جواب رسید:

ریاضی و آمار (۲)

۶۱- گزینه «۱»

(مفهم اسری)

با توجه به این که q نادرست است، ارزش $\sim q$ درست می‌شود. حالا ترکیب دو شرطی p و $q \sim$ که هر دو درست هستند، درست است.

درست است $q \rightarrow \sim p$

در گزاره دوم ترکیب عطفی دو گزاره p و $q \sim$ که هر دو دارای ارزش درست هستند، درست است؛ یعنی

درست است $p \wedge \sim q$

همچنین ترکیب فصلی $\sim p$ (با ارزش نادرست) و $\sim r$ (با ارزش درست) درست است:

درست است $\sim p \vee \sim r$ بنابراین ترکیب دو شرطی $(\sim p \vee \sim r) \leftrightarrow (p \wedge \sim q)$ درست است.

(ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۴ تا ۱۱)

۶۲- گزینه «۳»

(مفهم اسری)

گزینه «۱» رابطه f ویژگی تابع بودن را دارد و گزاره‌ای درست است اما گزاره «هر عدد زوج، مرکب است» نادرست است. پس ترکیب فصلی دو گزاره درست است.

گزینه «۲»: $\sqrt{3}$ گنگ است (ارزش درست) و نمودار $y = x^2$ به صورت

از ناحیه اول و دوم می‌گذرد، پس درست است و ترکیب عطفی این دو گزاره درست است.

گزینه «۳»: تساوی $4 = 2 \times 2$ برقرار است ولی عدد ۱۲۱ مضرب ۱۲ نیست و ترکیب دوشروطی دو گزاره با ارزش متفاوت، نادرست است.

گزینه «۴»: عدد ۵۷ عددی مرکب است (به ۳ و ۱۹ بخش پذیر است) پس ارزش این گزاره نادرست است. اما $\sqrt{9} = 3$ است و عددی گویاست (گنگ نیست) پس ارزش گزاره دوم درست است. ترکیب فصلی دو گزاره نادرست و درست، درست است.

(ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۴ تا ۱۱)

۶۳- گزینه «۲»

(علی آزار)

$p \leftrightarrow q$ نادرست است. این یعنی دو گزاره p و q ارزش مخالف هم دارند، در نتیجه ارزش گزاره $p \wedge q$ حتماً نادرست است.

$p \leftrightarrow q$ نادرست است و این یعنی یکی از دو گزاره p و q درست است و در نتیجه گزاره $(p \vee q) \sim$ نیز نادرست خواهد بود.

$r \Rightarrow s$ نادرست است و این یعنی $\sim r$ درست و s نادرست است. پس $r \equiv F$ و $s \equiv F$. ارزش گزاره $s \Rightarrow p$ به انتهای مقدم درست است و ارزش گزاره $(r \vee \sim s) \equiv F \vee \sim F \equiv T$ نیز درست است.

(ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۴ تا ۱۱)

۶۴- گزینه «۲»

(علی آزار)

در ترکیب عطفی دو گزاره، ارزش ترکیب هنگامی درست است که دو گزاره ترکیب عطفی درست باشند پس داریم:

 $\sim p \wedge \sim q$ درست است و $\sim p \wedge q$ تنها زمانی درست است که $\sim p$ و q درست و در نتیجه p و q نادرست باشند. حال چه ترکیبی از دو گزاره $\sim p$

که درست است و q که نادرست است باید داشته باشیم تا نتیجه $(p \wedge q) \sim$ درست شود.

(۱) در ترکیب دو شرطی هنگامی که دو طرف ترکیب هم‌ارزش باشند نتیجه درست خواهد بود.

(۲) در ترکیب فصلی دو گزاره، اگر حداقل یک طرف ترکیب درست باشد، نتیجه درست خواهد بود. پس گزینه «۲» صحیح است.

(۳) در ترکیب عطفی دو گزاره اگر دو طرف ترکیب درست باشند، نتیجه درست خواهد بود.

(۴) در ترکیب شرطی زمانی که مقدم درست و تالی نادرست باشد ترکیب نادرست است.

(ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

۶۵- گزینه «۴»

(علی آزار)

تفاضل حاصل ضرب دو عدد از مجموع دو عدد

$$(x+y-xy) \xrightarrow{+2} 2(x+y-xy) \xrightarrow{-x^2} \frac{2(x+y-xy)}{2}$$

$$\frac{-x}{2} \rightarrow \frac{2(x+y-xy)}{2} - x \xrightarrow{\text{مجدور دیگری}} \frac{2}{2}(x+y-xy) - x = y^2$$

نمایش ریاضی عبارت داده شده در گزینه «۴» آمده است.

(استرالای ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

۶۶- گزینه «۲»

(مفهم بصیرایی)

 $n = 4$ زوج است، آن‌گاه $n^2 = 16$ زوج است.

بنابراین نتیجه استدلال گزینه «۲» است.

(استرالای ریاضی، صفحه ۱۳ و ۱۵)

۶۷- گزینه «۱»

(مفهم بصیرایی)

عکس نقیض گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim p \Rightarrow \sim q$ است. پس عکس نقیض گزاره داده شده گزینه «۱» است.

(استرالای ریاضی، صفحه ۱۵ و ۱۶)

۶۸- گزینه «۲»

(مفهم اسری)

در مرحله دوم x که مجهول است و حتی می‌تواند عدد صفر باشد، طرفین بر آن تقسیم شده که در این مرحله دانش آموز دچار خطا شده است. توجه داشته باشید هر مجهولی که ممکن است صفر شود را نمی‌توانیم در مخرج قرار دهیم.

(استرالای ریاضی، صفحه ۱۵ تا ۱۷)

۶۹- گزینه «۳»

(مفهم بصیرایی)

روش مغالته نادرست است اما نتیجه‌گیری آن ممکن است گاهی درست باشد.

(استرالای ریاضی، صفحه ۱۴ تا ۱۷)

۷۰- گزینه «۴»

(مفهم بصیرایی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: $\sqrt{3} - 2$ عددی منفی است.

گزینه «۲»: انحراف معیار جذر واریانس است.

گزینه «۳»: ۹۱ عددی مرکب است. $91 = 13 \times 7$ گزینه «۴»: $26 = 1 + 25 = 1^2 + 5^2$ و $32 = 2^5$ پس گزینه «۴» درست است.

(ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۴)

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

گزینه «۳»: توضیحات این گزینه مربوط به عبید زاکانی از شاعران و نویسندگان قرن هشتم است، تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سعدی شیرازی، قرن هفتم

گزینه «۲»: عطاملک جوینی، قرن هفتم

گزینه «۴»: شاه نعمت‌الله ولی، قرن نهم

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۷۲- گزینه «۲»

(مهم نوری)

در قرن نهم کسانی مانند جامی و دولت‌شاه کتاب‌های ارزشمندی نوشتند؛ هر چند این رونق بنیادی نبود و کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدتاً سطحی و ادبیات دوره نیز تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۶ تا ۱۸)

۷۳- گزینه «۲»

(مهم نوری)

تاریخ گزیده: اثر حمدالله مستوفی است. این کتاب، تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ. ق دربرمی‌گیرد.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۶ تا ۱۸)

۷۴- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

در این بیت سه بار تشبیه به کار رفته است. «سلسله مو»، «دام بلا»، «مو حلقه دام بلا است».

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: یک تشبیه فشرده، باغ شادی

گزینه «۲»: یک تشبیه فشرده، دریای عشق

گزینه «۳»: دو تشبیه گسترده، باغ چون روی دلبر / خاک چون مشک

(تشبیه، صفحه ۲۶ و ۲۷)

۷۵- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

نشخیص: ندارد / تضاد: تلخ، شیرین

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: ایهام: قلب: ۱- دل ۲- قلبی، ناسره / کنایه: خرقة بسوزان (ظواهر را رها کن، ترک ریا کن)

گزینه «۳»: تشبیه: جامه عقل / تضاد: تار، بود

گزینه «۴»: کنایه: دم نزم (سخن نگویم)، / جناس: به (بهرتر)، به (حرف اضافه)

(تشبیه، ترکیبی)

۷۶- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

نکات مهم درسی:

یک تشبیه گسترده: جهان چو پولی (۱) / یک تشبیه فشرده: تو جوی

بی‌کرائی (۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دو تشبیه گسترده: نفس و سخن چو تیر (۲) / یک تشبیه

فشرده: تن آدمی کمان (۱)

گزینه «۲»: یک تشبیه گسترده: چون من (۱)

گزینه «۴»: یک تشبیه گسترده: [امن] چون برگ (۱)

(تشبیه، ترکیبی)

۷۷- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بَلْ مَ عَالِي / كَشْتِ بَوْدِي / فَضْلُ حُجِّ جَتِّ / مِي نِ مَوْدِي

گزینه «۳»: نِ گاری نا / بِ هر تَن دی / کِ می خاهی / جِ وَا نِمِ دِه

گزینه «۴»: چَ زَفِ تِ / جِ هان جا / اِ دِ گر / کِ سَسْت

(پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲ و ۲۳)

۷۸- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

«مگذار مطرب را دمی کز چنگ بنهد چنگ را / در آبیگون ساغر فکن آن آب

آتش رنگ را»

وزن بیت: از چهار بار «-U--U--U--U--U» ساخته شده است.

(پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲ و ۲۳)

۷۹- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

نشانه‌های هجایی بیت «-U--U--U--U--U» است.

(پایه‌های آوایی، صفحه ۲۳ و ۲۴)

۸۰- گزینه «۴»

(مهم نوری)

مفهوم بیت گزینه «۴» این است که عشق قابل توصیف و بیان نیست.

در سایر گزینه‌ها به تقابل عقل و عشق اشاره شده است.

(مفهوم، ترکیبی)

روان‌شناسی

۸۱- گزینه ۱»

(ریحانه فرابفشی)

منظور از چرایی، تبیین و منظور از چیستی، توصیف است.

- دستیابی به نتایج مشابه در آزمایش‌های مکرر، نتیجه تکرارپذیری یافته‌هاست.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۳ و ۱۹)

۸۲- گزینه ۱»

(ویدر هقان)

الف) در تبیین، مهم‌ترین علل بروز پدیده مطالعه می‌شود.

ب) در توصیف، روان‌شناسان باید سعی کنند تحت تأثیر پیش‌داوری شخصی قرار نگیرند.

ج) روان‌شناسی، در توصیف و تبیین پدیده‌ها در مقایسه با سایر علوم تجربی، با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۳ و ۱۵)

۸۳- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

برخی از دانشمندان علوم تجربی (نه تمام آن‌ها) بیش از حد به یافته‌های خود اعتماد می‌کنند و منابع دیگر کسب شناخت را نامعتبر می‌دانند؛ حال آن‌که موضع آن‌ها نسبت به سایر منابع شناخت باید «نمی‌دانم» باشد، نه اینکه بگویند: «نیست!».

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶ و ۱۷)

۸۴- گزینه ۴»

(مهمربیبی)

در تعریف عملیاتی به دنبال کمیت و عدد هستیم؛ تنها آزمون است که مفاهیم را به صورت کمی بیان می‌کند. برای استخدام فردی برای یک شغل نیازمند کسب اطلاعات عمیقی از او هستیم که تنها با مصاحبه به دست می‌آید. با بخش پرسشنامه در یک جامعه آماری می‌توان به راحتی به میزان تقریبی طرفداران دو تیم دست یافت. تنها راه کسب اطلاعات از حیوانات مشاهده است.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

۸۵- گزینه ۳»

(ریحانه فرابفشی)

بررسی موارد نادرست:

روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی، از دوره جنینی تا دوره سالمندی، در افراد رخ می‌دهد، معلول دو دسته عوامل محیطی و وراثتی است و علت تفاوت‌های ظاهری و اخلاقی نیز به تأثیر عوامل زیستی (رشد) و محیطی (تجربه و یادگیری) برمی‌گردد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۸)

۸۶- گزینه ۴»

(مهمربیبی)

شرم و شعف هردو از شکل‌های مختلف هیجان است (رد گزینه ۱). رشد هیجانی فرایندی پیچیده است که مستلزم آگاهی از هیجانات خود و اطرافیان است (رد گزینه ۲). ممکن است کودک واکنش منفی والدین را به عنوان نشانه هیجان مثبت درک کند و حتی ممکن است دوباره حرف زشتش را تکرار کند تا این هیجان یا توجه را از طرف والدین دریافت کند (رد گزینه ۳). نوزادان با سه هیجان ساده ترس، خشم و محبت به دنیا می‌آیند و هیجان ترحم (دلسوزی) بعدها شکل می‌گیرد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۹)

۸۷- گزینه ۲»

(همیدرضا توکلی)

گزاره اول اشاره دارد به سبک پردازش متفاوت مبینا و خواهرش که در حوزه رشد شناختی مطرح می‌شود. هیجان‌ها باید به منبع رفتار سازنده تبدیل شوند و در نوجوانی به خوبی کنترل شوند.

در جست‌وجوی خویشتن بودن اشاره دارد به کسب هویت.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ و ۵۹)

۸۸- گزینه ۳»

(همیدرضا توکلی)

رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

رشد اجتماعی و استقلال از والدین باعث درگیری بیشتر نوجوانان با مسائل اخلاقی می‌شود.

خود آرمایی به معنای آرزوهای شخص است و مقداری فاصله با خود واقعی دارد. هویت علاوه بر بیرون معطوف به درون شخص هم است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۹، ۶۱ و ۶۲)

۸۹- گزینه ۱»

(مهمربیبی)

هویت، اجزای متعددی دارد و شامل ویژگی‌های جسمی، جنسی، اجتماعی، شناختی، اخلاقی، هیجانی، آرمانی و شغلی است که در مجموع هویت فرد را می‌سازند. به این ترتیب، افراد ممکن است به لحاظ ویژگی‌های جسمی (قیافه)، جنسی (دختر یا پسر بودن)، ویژگی‌های روانی (ایفای نقش جنسیتی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه)، اجتماعی (عضویت در گروه‌ها یا انتخاب شغل و پیشرفت)، سیاسی، مذهبی، اخلاقی، ارزشی و یا قومی، خصوصیات رفتاری و شخصیتی متمایزی را دارا باشند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۹)

۹۰- گزینه «۳»

(معمد میبوی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت دوم: توجه کودکان نیز تا حدی گزینشی است، ولی توجه نوجوانان گزینشی تر است.

عبارت سوم: تلاش برای بهبود چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات در دوره ابتدایی (۶-۱۲ سالگی) وجود ندارد و این امر فقط در دوره نوجوانی وجود دارد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۵ و ۵۶)

روان‌شناسی - آشنا

۹۱- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

الف) به آیات قرآن استناد شده است.

ب) با استدلال‌های منطقی و دلایل فلسفی به اثبات معاد رسیده‌ایم.

ج) با قوانین و روش‌های تجربی سعی در اثبات معاد داریم.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۱)

۹۲- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

پیش‌بینی انگیزه پیشرفت، به مراتب، دشوارتر است؛ چون تحت تأثیر عوامل متعددی است که به راحتی نمی‌توان آن‌ها را تبیین کرد.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۵)

۹۳- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) همه علوم به یک میزان دارای یافته‌های تکرارپذیر نیستند.

پ) تعریف عملیاتی باید به‌گونه‌ای باشد که همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸ و ۱۹)

۹۴- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

- مسائلی را که بررسی آن‌ها با کمک مشاهده مستقیم امکان‌پذیر نیست می‌توان با استفاده از پرسش‌نامه‌ها مطالعه کرد.

- ابزار آزمون دارای دو ویژگی مهم است. آزمون باید دقیقاً چیزی را اندازه‌گیری کند که برای آن ساخته شده است. علاوه بر این آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید نمره یکسان یا تقریباً یکسان به ما بدهند.

- در مصاحبه، محقق بعد از شنیدن پاسخ سؤال قبلی، پرسش بعدی را سازمان می‌دهد.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

۹۵- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) به‌طور میانگین کودک در ۱۵ ماهگی بدون کمک می‌تواند راه برود.

ب) دوقلوهای ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیر هم‌جنس باشند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰، ۴۱، ۴۴ و ۴۵)

۹۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) طفولیت از تولد تا دوسالگی، کودکی اول از دو سالگی تا هفت سالگی و کودکی دوم از هفت تا دوازده سالگی می‌باشد.

د) بسیاری از توانمندی‌های جسمانی و شناختی به موازات افزایش سن در کودکان از طرق مختلف به یادگیری نیاز دارد.

و) به ترتیب دوره کودکی شامل سه زیر مجموعه (طفولیت، کودکی اول و کودکی دوم) می‌باشد و دوره بزرگسالی در برگیرنده سه زیر مجموعه (جوانی، میان‌سالی و پیری) است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۱ تا ۳۴)

۹۷- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

به ترتیب اولین علامت رشد اجتماعی (لبخند اجتماعی) در ۳-۲ ماهگی، ترس از غریبه‌ها در ۸-۷ ماهگی، لبخند اجتماعی در ۲ یا ۳ ماهگی، بازی-های موازی در ۴ یا ۵ سالگی و بازی با هم‌جنسان در دوره دبستان رخ می‌دهد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۰ و ۵۱)

۹۸- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

به‌دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷)

۹۹- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

رشد دستگاه تولید مثل، تغییر اساسی دوره نوجوانی است که با بلوغ جنسی رخ می‌دهد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۴)

۱۰۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد (تغییر سرعت تفکر) در نتیجه در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه آنها نگه داشته می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تغییر سریع حالات هیجانی و تحریک‌پذیری نوجوانان به‌دلیل تغییرات فیزیولوژیکی رخ می‌دهد نه اختلالات روانی.

گزینه «۲»: در نوجوانی رغبت فرد به گروه همسالان بسیار بیشتر از قبل می‌شود.

گزینه «۳»: در اغلب موارد شناخت به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸ و ۶۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

۱۰۱- گزینه ۲»

(آرمین ساعربناه)

عبارات کلیدی: «بُعِثَ الرَّسُولُ»: پیامبر برانگیخته شد (رد گزینه ۳) / «لِتُسْتَمَّ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ»: تا بزرگواری‌های اخلاق کامل شود (رد سایر گزینه‌ها) / «أَثْقَلَ شَيْءٌ فِي الْمِيزَانِ»: سنگین‌ترین چیز در ترازوی اعمال (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «هُوَ الْخَلْقُ الْحَسَنُ»: اخلاق نیک است (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۰۲- گزینه ۲»

(آرمین ساعربناه)

«علینا»: ما باید، بر ما واجب است (رد گزینه «۳») / «أَنْ نَسْتَغْفِرَ بِاللَّهِ»: از خدا کمک بخواهیم (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «فِي الْمَشَاكِلِ الَّتِي»: در مشکلاتی که (رد گزینه «۳») / «نَوَاجِهُهَا فِي الْحَيَاةِ»: در زندگی با آن‌ها مواجه می‌شویم (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «قَدْ تَمَرَّرَ عَيْشُنَا»: گاهی زندگی ما را تلخ می‌کنند (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه ۴»

(ولی‌الله نوروزی)

ترجمه درست عبارت: «اگر دوستانم مرا رها کنند، شب و روزم یکی است.»

(ترجمه، صفحه ۱۹)

۱۰۴- گزینه ۳»

(مریم آقاییاری)

ترجمه مصراع عربی گزینه «۳»: «از آب انبارها دربارہ سوارانی که در بیابان‌ها تشنه‌اند، بپرس!» که با ضرب‌المثل مقابل خود تناسب ندارد، بلکه می‌تواند با مَثَل «قدر عافیت کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید!» تناسب داشته باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: و سزای بدی، بدی‌ای مانند آن است!

گزینه «۲»: تنهایی از هم‌نشین بد بهتر است!

گزینه «۴»: گناهکاران با چهره‌شان شناخته می‌شوند!

(مفهوم، صفحه ۱۹)

۱۰۵- گزینه ۱»

(مریم آقاییاری)

«مَحَامِدٍ جَمْعٌ مَحْمِدَةٍ» به معنی «ستایش‌ها» است.

(لغت، صفحه ۱۹)

۱۰۶- گزینه ۳»

(آرمین ساعربناه)

«یَنْقَلُ» فعل ثلاثی مجرد و متعدی به معنای «منتقل می‌کند» و «یَنْتَقِلُ» فعل ثلاثی مزید و لازم به معنای «منتقل می‌شود» با یک‌دیگر مترادف نیستند.

(لغت، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه ۴»

(ولی‌الله نوروزی)

ترجمه عبارت: «در هفته گذشته به کلید پدربزرگم برای کمک کردن به او رفتم» که این کلمه (مفتاح) کامل‌کننده معنا و مفهوم جای خالی نیست.

(لغت و مفهوم، صفحه ۹)

۱۰۸- گزینه ۲»

(ولی‌الله نوروزی)

فعل «يَسْتَعْلِفُ» مضارع از باب «افتعال» و بر وزن «يَقْتَعِلُ» و کلمه «مَطْبَعَةٌ» اسم مکان بر وزن «مَفْعَلَةٌ» می‌باشد.

(ضبط حرکات، صفحه ۱۵)

۱۰۹- گزینه ۴»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«تَوَابٌ»: اسم مبالغه (بسیار توبه‌پذیر) / «عَلَامَةٌ»: اسم مبالغه (بسیار دانا) - که هر دو دلالت بر کثرت و زیادی صفت دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «جَوَالٌ»: تلفن همراه اسم مبالغه دلالت بر وسیله و ابزار کار دارد.

گزینه «۲»: «الْعُمَّالُ»: مفردش «العامل» اسم فاعل / «سَيَّارَةٌ»: ماشین اسم مبالغه دلالت بر وسیله و ابزار دارد.

گزینه «۳»: «رَسَامٌ»: نقاش اسم مبالغه دلالت بر شغل و حرفه دارد.

(قواعد، صفحه ۲۳)

۱۱۰- گزینه ۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«أَكْثَرُ»: اسم تفضیل / «الْمَلَاعِبُ»: مفردش «الْمَلْعَبُ»: اسم مکان / «مُجَهَّزَةٌ»: اسم مفعول / «الْمُتَفَرِّجِينَ»: اسم فاعل

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «دافع»: فعل امر / «الْحُكَّامُ»: مفردش الحاکم اسم فاعل / «مُجَاهِدَةٌ»: مصدر باب مفاعلة / «أَصْعَبُ»: اسم تفضیل / «المعارک»: مفردش المعركة اسم مکان

گزینه «۳»: «خیر»: اسم تفضیل / «الشُّعْرَاءُ»: مفردش الشَّاعِرُ اسم فاعل - مضامین مفردش مضمون اسم مفعول

گزینه «۴»: «الدُّثْيَا»: اسم تفضیل / «مَزْرَعَةٌ»: اسم مکان / «الْآخِرَةُ»: اسم فاعل / «مُصَاحَبَةٌ»: مصدر باب «مُفَاعَلَةٌ» / مُنَاسِبَةٌ: اسم فاعل

(قواعد، ترکیبی)

فلسفه

۱۱۵- گزینه «۱» (آزمین کرمی)

اگر دانش فلسفه همانند یک درخت باشد، فلسفه اولی مانند ریشه این درخت است (رد گزینه «۴») هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی به عنوان بخش‌های فلسفه اولی نیز در حکم ریشه فلسفه هستند (رد گزینه‌های «۲» و «۳») شاخه‌های فلسفه همانند شاخه‌های این درخت هستند که رابط فلسفه اولی با رشته‌های مختلف دانش هستند. فلسفه با پرداختن به مسائل بنیادی یک دانش خاص (مثلاً تاریخ) فلسفه آن را به وجود می‌آورد.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ و ۱۴)

۱۱۶- گزینه «۱» (کوثر دستورانی)

الف) جمع در اولویت قرار دارد. ← سوسیالیسم

ب) تأمین‌کننده آزادی‌های فردی است. ← لیبرالیسم

تکته: (مباحث مالکیت و سرمایه‌گذاری خصوصی مربوط به لیبرالیسم است.)

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۵ و ۱۶)

۱۱۷- گزینه «۳» (آزمین کرمی)

این باورها هستند که فلسفه ما را می‌سازند نه برعکس و در انتخاب اهداف نقش تعیین‌کننده دارند.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۱۱۸- گزینه «۲» (کوثر دستورانی)

پیامدهای اندیشیدن فیلسوفانه: (۱) ساخت بنیان‌های فکری خود (۲) رسیدن به آزاداندیشی (۳) رسیدن به شخصیتی مستقل

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

۱۱۹- گزینه «۳» (آزمین کرمی)

به کمک منطق می‌توانیم تفکرات غلط را از اندیشه‌های صحیح تشخیص دهیم (رد گزینه «۱») استقامت و پایداری متفکران حق طلب و دلسوز نهایتاً مؤثر واقع می‌شود (رد گزینه «۲») مورد برهان در کنار اشخاص، تعصب و تبلیغات در اینجا غلط است. (رد گزینه «۴»)

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

۱۲۰- گزینه «۴» (کوثر دستورانی)

زندانی فقط در صورتی قادر به شناخت اشیای واقعی خواهد بود که چشمانش به تدریج با روشنایی خو بگیرد.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴ و ۲۵)

۱۱۱- گزینه «۲» (آزمین کرمی)

در میان مسائل روزمره زندگی و اعمال و افکار، گاه و بی‌گاه برخی از سوالات در ذهن ما خودنمایی می‌کنند که می‌توانند ساعات طولانی ما را به خود مشغول کنند و به تفکر وا دارند. (رد گزینه «۱») بسیاری از انسان‌ها درباره آن‌ها نمی‌اندیشند و اگر زمانی توجه‌شان را جلب کند و آن‌ها را وادار به فکر کند، بعد از مدتی خسته می‌شود و به امور دیگری متعادل می‌شوند.

(رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

(پیستی فلسفه، صفحه ۲ و ۳)

۱۱۲- گزینه «۴» (کوثر دستورانی)

در قسمت اول پرسشی فلسفی طرح شده است و در قسمت دوم با رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها معلومات متناسب با سؤال انتخاب می‌شود. (دقت کنید که در قسمت دوم هنوز به نتیجه و فهم فلسفی نرسیده‌ایم.)

(پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۱۱۳- گزینه «۴» (آزمین کرمی)

واژه فلسفه معرب لفظ فیلسوفیا به معنی دوستداری دانایی است (رد گزینه «۲») که به مرور زمان تحول معنایی پیدا کرد و مطلق دانش شد و امروز لفظ فلسفه برای دانش خاصی به کار می‌رود. سوفیست در ابتدا به معنی دانشمند بود (رد گزینه «۳») و در نهایت به مغالطه‌کار تحول پیدا کرد. (رد گزینه «۱»)

(پیستی فلسفه، صفحه ۷ و ۸)

۱۱۴- گزینه «۳» (کوثر دستورانی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: صحیح / غلط (به شباهت فلسفه و ریاضی ارتباطی ندارد)

گزینه «۲»: غلط (فلسفه به موجودی خاص نمی‌پردازد) / صحیح

گزینه «۴»: صحیح / غلط (فقط عقل روش مورد استفاده در ریاضی و فلسفه است)

(پیستی فلسفه، صفحه ۹ و ۱۰)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۲ شهریور

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
حمیدرضا رحیم‌خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، نیلوفر امینی، حمید گنجی، مرجان جهان‌بانی، فاطمه راسخ، فرزاد شیرمحمدلی، سجاد محمدنژاد	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۲

(ممد اصفهانی)

در تصویر، شخص قهرمان - که بنا به موقعیت، ظاهراً باید شاد باشد - شاد نیست، حال آن که شخص سوم از سوم بودن خود - و نه قهرمان شدنش - شادمان است. این یعنی احساسات آدمی لزوماً به موقعیت‌های ظاهری او بسته نیست.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۱

(ممد اصفهانی)

در تصویر صورت سؤال شخصی می‌تواند با طناب به شخص دیگر یاری برساند ولی از طناب کمک نمی‌گیرد و صرفاً با دراز کردن دست - که نمی‌رسد - به تمایل به یاری رساندن تظاهر می‌کند.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۱

(ممد اصفهانی)

در متن صورت سؤال به‌وضوح ذکر شده است که اگر امکان رسیدن به قدرت برای عموم مردم فراهم باشد، نحوه مشروعیت‌بخشیدن ایدئولوژیک قدرت به خودش هم تحت نظارت عمومی قرار می‌گیرد و در نتیجه این دست عوامل تصحیح‌کننده، استحاله ایدئولوژی به دست ساختار قدرت، دشوارتر انجام می‌شود. پس امکان رسیدن به قدرت برای عموم مردم، مانع استحاله ایدئولوژی به یک آیین است و قدرتی که تحت نظارت عمومی باشد، برای استحاله ایدئولوژی به سود خود، توانایی کمتری دارد.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۲

(ممد اصفهانی)

متن صورت سؤال، «تهی شدن ایدئولوژی از واقعیت» و «تبدیل آن به امری صرفاً ظاهری، صوری و زبانی» را از نتایج تغییراتی می‌داند که ساختار قدرت خواهان آن است. در گزینه ۱، ایدئولوژی از اساس دور از واقعیت دانسته و ارزش تغییر آن کم‌رنگ جلوه داده شده است. در گزینه ۴ نیز وجود واقعیت و در نتیجه یک ایدئولوژی درست زیر سؤال رفته که بر این اساس اهمیت ایدئولوژی کم‌رنگ جلوه داده شده است. متن صورت سؤال همچنین وجود عوامل تصحیح‌کننده را عامل جلوگیری از این تغییرات ایدئولوژی به نفع ساختار قدرت می‌داند، اما گزینه ۳ این ارتباط را رد و اظهار می‌کند که ایدئولوژی حتی در جوامعی که ذکر شد، دستخوش تغییراتی است. گزینه ۲ «تکرار گفته‌های متن است».

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۳

(نیلو فر امینی)

جالینوس در متن بدون آن که به ظواهر توجه کند، با دانش خود، به‌خوبی توانسته است علت درد بیمار را کشف کند. از این جهت، او در حدس و گمان خود خردمندانه عمل کرده است.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۴

(نیلو فر امینی)

متن پیشنهادی:

(ب) «تاریخ شاهی» کتابی به پارسی درباره دوران حکومت سلسله قراخانیان کرمان در سده هفتم است.

(ج) ناصرالدین منشی، مؤلف تاریخ شاهی را خواجه شهاب‌الدین ابوسعید معرفتی کرده‌است که آن را در دو بخش تنظیم کرده است.

(د) هریک از بخش‌های کتاب فصول متعددی دارد، بخش نخست از سیاست مدن، اخلاق و خصال پادشاهان و وزیران، و ... است.

(الف) بخش دوم کتاب درباره تاریخ کرمان است و مؤلف ضمن شرح برخی رویدادهای سلطنتی، به اهتمام او در امور وقفی پرداخته است.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۴

(ممد اصفهانی)

ابیات صورت سؤال بیان می‌کند یکی از دلایل مبین گردی زمین، گردی آب است به این شکل که وقتی کشتی از دور به ساحل نزدیک می‌شود، ابتدا نوک دکل آن دیده می‌شود و سپس تدریجاً دیگر اجزای آن. این ابیات از ادیب‌الممالک فراهانی است که در عصر قاجار می‌زیست:

(ج) زمین گرد است مانند گلوله / نیوتون کرده واضح این مقوله

(ب) دلیل اولینش گردی آب / به دریا اندر آ، این نکته دریاب

(د) کسی کو بیندی یم را به ساحل / شود از دور با کشتی مقابل

(الف) نخست از پیکر کشتی در آن یم / نبیند هیچ غیر از نوک پرچم

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۳

(ممد کنبی)

با داده «الف»، ممکن است n برابر ۲۱، ۲۸ و ... باشد که در پاسخ تأثیرگذار است.

با داده «ب» نیز ممکن است n برابر ۱۵، ۲۸ و ... باشد که این نیز پاسخ را عوض می‌کند.

اگر هر دو داده را داشته باشیم، n عددی دورقمی و مضرب ۷ است که اگر آن را بر ۱۳ تقسیم کنیم، باقی‌مانده ۲ دارد. فقط عدد ۲۸ است که این چنین است. پس $n = 28$ و رقم یکان عدد خواسته شده معلوم است.

(هوش ریاضی)

۲۵۹- گزینه ۳»

(معیبر کنفی)

اگر سن ما x باشد، معادله زیر باید درست باشد:

$$\frac{2(\Delta(x+4)+n)-64}{10} = x$$

پس:

$$10x + 40 + 2n - 64 = 10x \Rightarrow 2n = 64 - 40 = 24$$

$$\Rightarrow n = 12$$

(هوش ریاضی)

۲۶۰- گزینه ۱»

(مربان جوانبانی)

اگر عدد ما x باشد، حاصل $x^2 - x = x(x-1)$ چون x طبیعی است، حاصل ضرب دو عدد متوالی خواسته شده است که قطعاً ضرب یک عدد زوج در یک عدد فرد است که عددی زوج است.

دقت کنید اگر $x = 2$ باشد، حاصل $2 \times 1 = 2$ است که هم زوج است و هم اول.

(هوش ریاضی)

۲۶۱- گزینه ۴»

(نیلوفر امینی)

ما نمی‌دانیم چند درصد از واجدان شرایط رأی دادن از آغاز در انتخابات شرکت کردند. همچنین نمی‌دانیم آیا همه آنان که در دور نخست به نامزدهای «الف» و «ب» رأی داده‌اند، دوباره رأی خود را تکرار خواهند کرد یا خیر. از سهم دیگر نامزدهای انتخابات و نحوه پخش شدن رأی آن‌ها بین آقایان «الف» و «ب» نیز خبری نداریم.

(هوش ریاضی)

۲۶۲- گزینه ۱»

(فرزاد شیرممدلی)

پس از ۱۸۰ ثانیه:

$$1000 - \left(\frac{2}{3} \times 180\right) = 1000 - 120 = 880$$

تعداد «الف»‌ها:

$$500 + \left(\frac{2}{3} \times 3 \times 180\right) = 500 + 360 = 860$$

تعداد «ب»‌ها:

(هوش ریاضی)

۲۶۳- گزینه ۲»

(فرزاد شیرممدلی)

عدد تعداد مهره‌ها تقسیم بر ۵ و تقسیم بر ۱۱، باقی‌مانده ۴ دارد. پس عدد ما در تقسیم بر $11 \times 5 = 55$ هم باقی‌مانده ۴ دارد. عددهای ممکن را فهرست می‌کنیم و باقی‌مانده تقسیم آن‌ها را بر عدد ۷ می‌نویسیم:

$$59, 114, 169, 224, \dots$$

عددهای ممکن:

$$3, 2, 1, 0$$

باقی‌مانده‌ها بر ۷:

واضح است که عدد ۱۱۴ کوچک‌ترین عدد ممکن است و باقی‌مانده آن در تقسیم بر عدد ۸، عدد ۲ است:

$$114 = 14 \times 8 + 2$$

(هوش ریاضی)

۲۶۴- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

عدد یکان ممکن است ۲ یا ۸ باشد:

$$2 \times 2 = 4, \quad 8 \times 8 = 64$$

و عدد صدگان عدد ۱ است:

$$1 \times 1 = 1$$

اگر یکان ۸ باشد، عبارت زیر به دست می‌آید که ۱۸۸۴ بر ۱۸ بخش‌پذیر نیست.

$$\begin{array}{r} 1 \Delta 8 \\ \times 18 \\ \hline 1884 \end{array}$$

اگر یکان ۲ باشد، معادله به ازای $\Delta = 0$ برقرار و خواسته سؤال معلوم است:

$$\begin{array}{r} 102 \\ \times 12 \Rightarrow \square + \circ \times \Delta = 2 + (1 \times 0) = 2 \\ \hline 1224 \end{array}$$

(هوش ریاضی)

۲۶۵- گزینه ۲»

(فرزاد شیرممدلی)

معادله‌ها را می‌نویسیم و آن‌چه را خواسته شده است ساده می‌کنیم:

$$M = R + 21, \quad D = R - 2$$

و آن‌چه را خواسته شده است ساده می‌کنیم:

$$\Rightarrow x = \frac{M}{R+D} = \frac{R+21}{R+R-2} = \frac{R+21}{2R-2} \quad (R \geq 3)$$

اگر x عددی طبیعی باشد، باید $(R+21) = x(2R-2)$ باشد که در آن x عددی طبیعی است. ضمن این‌که مخرج کسر حتماً زوج است، پس صورت کسر هم باید زوج باشد، پس R حتماً فرد است. جدول زیر را می‌توان رسم کرد:

R	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23
x	$\left(\frac{24}{4}\right)$	$\frac{26}{8}$	$\frac{28}{12}$	$\frac{30}{16}$	$\frac{32}{20}$	$\frac{34}{24}$	$\frac{36}{28}$	$\frac{38}{32}$	$\frac{40}{36}$	$\frac{42}{40}$	$\left(\frac{44}{44}\right)$

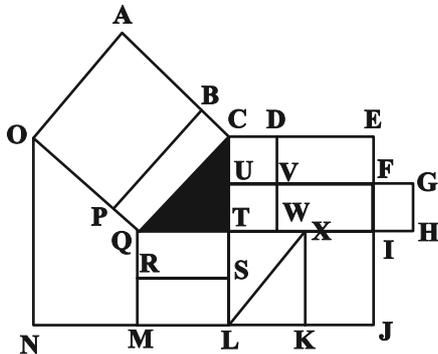
واضح است که فقط ۲ حالت ممکن است. همچنین به ازای $R > 23$ نیز $x < 1$ خواهد بود که طبیعی نیست.

(هوش ریاضی)

(عمید کنشی)

۲۶۹- گزینه «۴»

مستطیل های مدنظر:

ACQO, BCQP

QTSR, QTLM, QXKM, QIJM

CDVU, UVWT, CDWT, CEFU, UFIT, UGHT

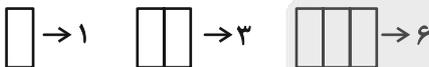
,CEIT, CEJL, UFJL

(هوش غیرکلامی)

(فرزاد شیرممدری)

۲۷۰- گزینه «۳»

یک مستطیل به عنوان شیشه جلو و یک مستطیل به عنوان طرح بدنه و دو مستطیل در جلو و عقب اتوبوس به شکل مربع هست. همچنین هفت مستطیل کنار هم به عنوان پنجره اتوبوس رسم شده است که تعداد بیش تری مستطیل می سازد. ابتدا الگو را کشف می کنیم:

پس تعداد مستطیل ها الگوی زیر را دارد:

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱	۳	۶	۱۰	۱۵	۲۱	۲۸
+۲		+۳		+۴		+۵
+۲			+۳		+۴	
+۱				+۱		+۱

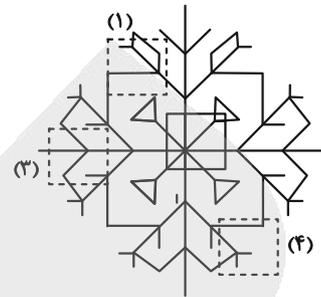
پس تعداد مستطیل های شکل برابر است با: $1+1+2+28=32$

(هوش غیرکلامی)

(سیار ممدنژاد)

۲۶۶- گزینه «۲»

قسمت های مدنظر:

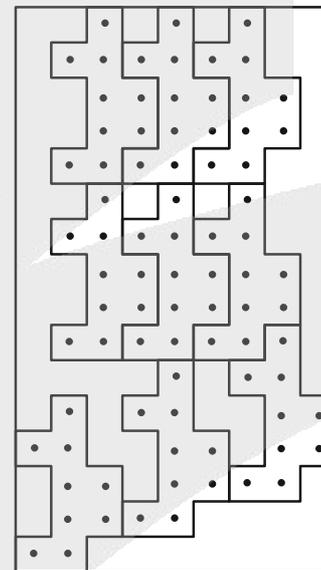

(هوش غیرکلامی)

(فاطمه راسخ)

۲۶۷- گزینه «۲»

تکرار الگوی مدنظر در صورت سؤال:

(هوش غیرکلامی)

(سیار ممدنژاد)

۲۶۸- گزینه «۳»

در الگوی صورت سؤال، از چپ به راست ابتدا شکل مربوط به چشم، سپس شکل مربوط به حالت بینی و در نهایت شکل مربوط به دهان معلوم شده است. به این شکل که $\triangle$ معادل A، $\circ$ معادل B، $\smile$ معادل C و --- معادل D است. پس پاسخ باید CAB باشد.

(هوش غیرکلامی)